

1 ponedjeljak, 08.05.2006.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 15.27h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molimo tajnika da najavi predmet.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ovo je predmet IT-

10 00-39-T, *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da Vam napomenem, dobar dan a
12 ne dobro jutro, ali vidim da za Vas još nije prestalo jutro. Samo dvije sitnice,
13 koje želim nakratko spomenuti. Mi smo gospodina Krajišnika, čini mi se,
14 prethodnog petka zamolili da pročita prva dva reda, na stranici koju je on imao,
15 koja je nosila broj 0322-1 0531.

16 U transkriptu stoji, naravno, točno ono što sam ja rekao, što bi moglo
17 stvoriti zbrku. Broj je 0322-0531.

18 S obzirom da je bilo problema sa prevodom, Vijeće je zamolilo od Službe
19 za prijevod da verificira prevod tog dokumenta, teksta na toj stranici, i
20 konkretno ta dva retka. Međutim, Služba za prevode ima određeni problem s time
21 utoliko što to nije prevod CLSS-a, to jest Službe za prevode, nego Tužilaštva.
22 Tako da su oni predložili da se cijeli dokument iznova prevede, što bi moglo
23 potrajati. Ja bih bio sklon tome da zamolim Službu za prijevode da prevede,
24 konkretno, bez ikakvih komentara o već postojećem prijevodu, ta dva retka, a
25 također bih pozvao Obranu da ukažu na eventualne druge probleme sa prevodom koji
26 bi se mogli naći u dokumentu. Jer prevođenje sedam stranica, zbog jednog

27

28

29

30

1 problema u prevodu koji obuhvaća dva retka, tu se dosta resursa oduzima. I ja
2 bih prvo htio da dobijem potvrdu da li ostatak tog prevoda izaziva eventualne
3 probleme, dakle probleme osim onih problema koji su, naravno, posljedica razlika
4 u jeziku koje su uvijek tamo, ali koje mogu ali i ne moraju biti na štetu
5 Obrane. Možda bi gospodin Sladojević to mogao napraviti. Ali prije toga želim
6 čuti da li strane imaju nešto reći po tom pitanju ukratko.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Mi smatramo, časni Sude, da je Vaš
8 prijedlog najrazumniji način.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] I mi se slažemo.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Drugim riječima, neće se morati
11 prevesti šest stranica i otprilike još 35 redaka. Dakle, učinit ćemo to tako.
12 Molim tajnika da dostavi Službi za prevode ta dva retka, i još jedan redak prije
13 i jedan redak nakon njih, kako bi se ponovo preveli, a ako bude potrebno još
14 nešto, Obrana će nas o tome obavijestiti.

15 To je bilo prvo pitanje. Drugo pitanje, koje bih želio nakratko
16 pokrenuti: gospodine Krajišnik, rečeno mi je da je jedan *floppy* disk, koji ste
17 Vi dostavili, da je došao u ruke Tužilaštva, a da to Tužilaštvo šalje nazad
18 Obrani, a da se zapravo radi o jednoj stvari koja je lične prirode i željeli
19 biste to dobiti nazad od Obrane. Da li sam Vas dobro razumio?

20 OPTUŽENI: Pa, ja ću samo da oduzmem Vama dv... minu... minut jedan. Prilikom
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 hapšenja, SFOR je uzô određenu dokumentaciju, i među njima, među tom
2 dokumentacijom, uzet je jedan *floppy*. To je maturalni rad mog sina, i na zahtjev
3 Odbrane, Tužilaštvo je vratilo taj *floppy* mojoj Odbrani. Ja ne mogu sad da
4 kontaktiram s njima, a oni nišu našli način kako mogu da mi dostave, jel */sic/*,
5 tu tehniku, nit' mogu da otvore. Pa bi ja molio, preko sad Vas - ovako moram da
6 kontaktiram - da mi vrata, da bi poslao to sinu, jel to je njemu uspomena. Može
7 i ovdje, da... da Vi vidite o čemu se radi. To... Tužilaštvo je... zna o čemu se radi.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja, u svakom slučaju, znam o čemu se radi.
9 Znam o čemu govori gospodin Krajišnik. Prije početka njegovog iskaza, Tužilaštvo
10 nam je objelodanilo gomilu dokumenata koji su bili vezani za hapšenje, i tu je
11 bio i uključen jedan, onako starinski, *floppy*.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Oni veliki još; oni mekani ili onaj od
13 tri i po inča?

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Onaj manji, ali ne ovo što se može čitati
15 preko CD *drivea*. Mi to nismo mogli otvoriti. Ne mogu objasniti točno koliko smo
16 se trudili da to otvorimo. Ja sam se u jednom trenutku dogovorio sa gospodinom
17 Krajišnikom da to on odgovori u mojoj prisutnosti, međutim zbog mog previda, ja
18 sam naime zaboravio na to. on je mislio da će to moći napraviti koristeći opremu
19 koju ima u pritvorskoj jedinici. Mi još uvijek imamo taj dokument; on se nalazi
20 u ovoj zgradi. Možda bi najbolje bilo da se dokument prvo otvori. Međutim, ja
21 pretpostavljam da gospodin Harmon zna o čemu je riječ. Možda ne u ovom trenutku,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ali netko u Tužilaštvu bi mogao znati. Možda je najbolje da ja s njim razgovaram
2 tokom pauze, i da onda o tome...

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislite da je problem u tome što ne
4 znate kojim programom da ga otvorite?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Tako je. Mi, fizički, jednostavno to nismo,
6 u tom smislu, uspjeli otvoriti taj dokument.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ste na tom disku uspjeli saznati o
8 kojem se dokumentu radi konkretno?

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne. Gospodin Krajišnik kaže da bi morao
10 biti, na tom *floppyju*, jedan konkretan *file*, i on je rekao - siguran sam da se
11 on neće ljutiti ako to kažem - da je tu uključen i taj rad njegovog sina, od
12 prije šest godina, kada je bio uhapšen. Dok ne otvorimo to, naravno, nećemo biti
13 sigurni. Gospodin Krajišnik samo vjeruje da je to na disku. Da li ima još nešto
14 - ne znam.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] S obzirom da je to vraćeno Obrani -
16 gledam gospodina Harmona - ima li problema da se to jednostavno vrati gospodinu
17 Krajišniku? Jer meni je jasno da, s obzirom da je to vraćeno Obrani, Tužilaštvo
18 uopće neće smetati... sadržaj je potpuno isti kao prije šest godina?

19 G. HARMON: [simultani prevod] Da. Sve je isto.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je bilo kod Vas cijelo ovo vrijeme.
21 Dakle, pod tim okolnostima, da li bi bio neki problem ako, jednostavno vratite
22 taj *floppy* gospodinu Krajišniku?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne bi uopće bio problem. To možemo
2 napraviti danas. Ja sam siguran da bi to bilo u redu.

3 [Sudije većaju]

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće ne vidi nikakvih poteškoća u tome
5 da se taj *floppy* vrati, naravno pod uvjetom da se pridržava svih bezbjednosnih
6 mjera koje Tajništvo traži.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Ako gospodin Krajišnik smatra da se na
8 disku nalazi nešto što bi bilo važno za njegov iskaz ili kao dokazni materijal,
9 zamoliću ga da nam skrene pažnju na to.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno, prvo mora zatražiti dozvolu od
11 Vijeća, da se o tome dalje razgovara.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Naravno.

13 To smo pretpostavljali. Kad sam to rekao, to sam podrazumijevao.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Želio sam samo gospodine Krajišnika
15 podsjetiti na to.

16 Dobro dakle, te su stvari riješene. A sada ćemo nastaviti. Ali međutim,
17 prije toga Vas moram podsjetiti, gospodine Krajišnik, što uvijek radim kao i sa
18 svim svjedocima. Naime, još uvijek Vas obavezuje svečana izjava koju ste dali na
19 početku svog iskaza.

20 SVEDOK: MOMČILO KRAJIŠNIK [nastavak]

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Stewart ili gospodin Josse, na
22 Vama je red?

23 Ispituje g. Josse: [nastavak]

24 [Branilac ispituje putem prevodioca]

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Krajišnik, da još uvek imate one presretnute razgovore,
2 koje smo Vam omogućili da ponesete sa sobom u pritvorsku jedinicu? Evo, vidim da
3 imate.

4 O: Da. Da, imam.

5 P: Stigli smo do broja 3 u ovom mini spisku. Htio bih da sada pronađete
6 broj 4. Riječ je o presretnutom razgovoru između Vas i gospodina Karadžića, u
7 januaru 1992.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je onaj bez broja dokaznog predmeta?

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Tako je. Zamoliću da mu se dodijeli broj.

10 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti D187.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

12 G. JOSSE: [simultani prevod]

13 P: Gospodine Krajišnik, neću puštati snimku. Na početku razgovora...

14 O: Više sa... u... iz januara. Recite mi samo koji je broj, od tih iz
15 januara.

16 P To je četvrti u ovom svežnju koji imate. A...

17 O: U redu je.

18 P: Pri vrhu te presretnute poruke, spominjete negdje da Vas je zvao Vojo
19 Kuprešanin. I onda kažete da bi bilo dobro da neko ode. Onda jedna psovka.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Valjalo bi kad bi neko sad ovo, znaš, u vezi finansija znao. Oni hoće sutra da
2 cijela Krajina ne plaća više, znaš?"

3 O čemu se tu radi?

4 O: Pa, ja sa... ja kad sam pročitô ovaj razgovor, onda sam napisô: ne znam
5 o čemu se radi. A u stvari, m...malo poslije, kad sam analizirô, mogu da
6 komentarišem da je, u januaru mjesecu, u jednom momentu, Autonomna regija
7 Krajina željela da c... da znači, samoinicijativno prekine davanja, znači
8 izdvajanja i plaćanja prema Republici Bosni i Hercegovini. I znači, smisao je
9 ovde da ne bi trebalo, dok se vode razgovori, jednostrano to raditi, i ovde,
10 znači taj razgovor je između gospodina Karadžića i mene, iz Skupštine Autonomne
11 regije Krajina, čiji je predsednik, ovde, gospodin Kuprešanin /sic/.

12 P: I koji je bio Vaš stav po tom pitanju?

13 O: Kad su finansije u pitanju, uvijek je stav bio da se izvrši
14 decentralizacija fondova i da postojeća centralizacija, koja je u Sarajevu,
15 treba da bude što više decentralizovana i da novci se vrate tamo gdje su
16 određene regije. Ali ovde konkretno, to je trebalo biti jednostrana odluka, i mi
17 smo bili protiv toga, nego smo željeli da kroz razgovore - a pregovori su vođeni
18 u januaru - da kroz razgovore dođemo do takvog rješenja, jer i određene regije,
19 gdje su i Muslimani i Hrvati u većini, to su takođe željeli. Samo je trebalo da
20 to prođe, da kažem, i da se finalizira. To su fondovi zdravstva, penzionog, i
21 šta ja... mislim... i mnogi drugi, koje... koji su išli sve na nivou republike.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A što je Vas zabrinjavalo šta bi se moglo dogoditi sa tim finansijama
2 ako bi se na taj način postupilo? Da li ste se pribojavali da bi moglo doći do
3 neke vrste odmazde prema ARK od strane republičkih vlasti?

4 O: Ovdje se radi, najvećim dijelom, o ekonomskim interesima. Kao u
5 svakoj državi, Sarajevo je bio jedan veliki privredni centar, i gdje imate većih
6 prihoda, tu su veća i izdvajanja. I sada treba ovde g... i na jednom momentu se
7 kaže, treba da sagledaju da li oni više dobijaju nazad povratna sredstva ili će
8 time, znači što bi one... o... pre... prekidom izdvajanja bili oštećeni. Pa se
9 sugeriše da se to ne radi bez analize, i pogotovo bez trostruke saglasnosti.
10 Normalno, svaki jednostran potez, ako nije sinhronizovana /sic/ ovde nije -
11 recimo, nismo mi, pre... k...koji smo z...zastupali srpske interese, to znali -
12 izazvalo bi onda negativne po... snizilo bi poziciju srpske strane u pregovorima.
13 Znači: vi radite nešto što... što nismo se dogovorili, a stalno kažete kako
14 odgovarate... misli se na srpsku stranu. Mi smo uvijek govorili: mi odgovaramo na
15 vaše jednostrane poteze i moramo tako raditi, jer vi kršite dogovor a ne mi.

16 P: Zamoliću da sada pogledamo sljedeći presretnuti razgovor u ovom
17 svežnju. Opet isti sugovornici. Ovo je bilo, dakle u februaru 1992.; ne znamo
18 kada. Dokument je već uvršten u spis, i to u sklopu 64A i 154.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, koliko je meni jasno, nije bila
20 puštana ta snimka, ali ni sada nemam namjeru da to puštamo. Mađa ne znam šta smo
21 koristili ranije za zapisnik.

22 P: Zamoliću da pogledamo na engleskom, na 2. strani. ja ću polako
23 pročitati, dok se to mjesto pronade. Vi tu kažete: "Jer sam im morao dati malo
24 elana, da tu ne prave gluposti sa Brđaninom i sa onim Kuprešaninom. I onda sam,

25

26

27

28

29

30

1 ovaj, prvo to uradio, i onda sam drugo ovdje dogovorio da oni to prevedu. Treće,
2 ustavna komisija da to pripremi. Zvao me sad Alija."

3 "Da", kaže Karadžić.

4 Vi kažete: "Je li tačno da si za petak zakazao proglašenje ustava? Nisi
5 mi rekao za petak, nego za sutra."

6 Šta Vi tu zapravo kažete?

7 O: Ovde... ovde su dva pitanja. Počecu od ovog drugog, a... ovo što kaže,
8 kad me nek... kad pita me: "Da l' si progla... da l' si zakazao proglašenje ustava
9 za petak", to ja prenosim riječi, razgovor gospodina, pokojnog, Izetbegovića i
10 mene. Znači, ja kažem kako sam razgovarao i rekao njemu da n...namjeravamo
11 proglasiti u... o... sutra. To je... znači, treba da bude 26., ovog, februara, znači
12 ovaj razgovor, il' 27.... il' 25., kog li, februara. A ovaj... ovo prvo, ovaj prvi
13 dio teksta, gde pominje se gospodin Brđanin i Kuprešanin, naime m...mi smo pratili
14 poteze koje su bili neustavni i adekvatno odgovarali drugim stranama. Al' je
15 postojala velika zabrinutost u Krajini, ovde je personalno gospodin Brđanin i
16 gospodin Kuprešanin, koji su stalno govorili: "Mi povlačimo neke iznuđene
17 poteze, a oni idu usiljenim tempom prema nezavisnoj Bosni i Hercegovini."
18 Naglašavam, nezavisnu Bosnu i Hercegovinu, protiv nje smo bili ne... koja nije
19 transformisana, nego bi bila unitarna. Davno smo već dogovorili da To ste
20 vidjeli ako ste prol... pročitali i ustav i pi... i nacrt ustava, gdje smo tačno
21 rekli da, u tom nacrtu, da će ovaj ustav, koji ćemo mi predl... a... usvojiti, biće
22 sastavni dio, zapravo ukomponovaće se u rezultate pregovora konferencije o Bosni
23 i Hercegovini. Znači, mi stalno g... politika je da se drži kopča tih pregovora,

24

25

26

27

28

29

30

1 a njih dvojica smatraju, i u... a... ljudi iz re... iz Krajine: džaba vi to radite,
2 oni idu svojim tempom. Nažalost, što je i u...u aprilu se ostvarilo. Proglašena
3 Bosna i Hercegovina, a nije izvršena transformacija. I nažalost, kroz rat je
4 vršena, umjesto da smo bili prije uradili, iako je to sa gospodinom Cutilheirom
5 dogovoreno, da će biti transformacija, zajednički referendum i onda proglašenje.
6 I ovo je, znači... ja sam njih smirivô malo, da ne prave neke ne... ne predviđene
7 poteze, jer proglasićemo sada ustav i tako dalje, jednostavno da... da im malo dam
8 elana da ne prave... da ne budu uznemireni. Ja se sjećam toga dobro, i kad sam
9 pročitô, sjetio se sam /sic/ te cijele faze koja je tada bila.

10 P: Zamoliću da sada pređemo na sljedeći dokument.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, samo jedan komentar u vezi sa
12 sljedećim dokumentom, koji je dio dokumenta P154. Ja to nemam ovdje, ali mislim
13 da se na spisku dokaznih predmeta radi o nečem što je još pod pečatom, a ne bi
14 trebalo biti. Ja sam sa gospodinom Zaharom razgovarao o tome, i on mi je
15 potvrdio da taj dokument ne mora biti pod pečatom.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda je bolje da to prvo provjerimo.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] I ja sam također pratio sta se događalo u
18 toj prepisci, i ja se slažem.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko se ja sjećam nije, ali s obzirom
20 da je P154 jedan od dokumenata koji su uvršteni preko pokojnog gospodina Babića,
21 mislim da smo mi dali jedan opći nalog, prema kojem bi to trebalo biti i javno,
22 i na spisku bi trebalo navesti da se radi o javnom dokumentu.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] Ako mogu pomoći, to su dokumenti 152 do
24 156, uključujući i ovaj posljednji.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Možete dakle nastaviti sa radom na
26
27
28
29
30

1 javnoj sjednici, u vezi sa ovim dokumentom 154, a mi ćemo provjeriti gdje je
2 došlo do greške.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala. Časni Sude, prema našoj istrazi, taj
4 presretnuti razgovor koji imam namjeru sada koristili, nije bio spominjan uopće
5 u sudnici. To je jednostavno dio kompleta presretnutih razgovora, koji su išli
6 uz gospodina Babića.

7 P: Gospodine Krajišnik, zamoliću Vas da sada pronađete dio razgovora,
8 koji se na engleskom nalazi na dnu prve stranice. Radi se o razgovoru između Vas
9 i gospodina Karadžića iz februara 1992. I tu Karadžić kaže: "Vidim da su tamo
10 smijevali Babića."

11 Vi kažete: "E, moram ti reći da su pravo uradili."

12 Karadžić: "Pravo uradili, je l'?"

13 Krajišnik: "Ma, nek' ide on u pičku materinu."

14 Karadžić: "Jest. Stvarno je jedan čovjek zapeo, nek' ide u p.m."

15 Krajišnik: "E, jebi ga, ne možeš vala. Ja bi' to ne znam šta. Ja sam
16 dugo razmišljao da l' smo mi pogriješili. Ima tu... al' moraš biti racionalan
17 Srbin."

18 Karadžić: "Ma, ne. Ma nevjerovatno je da on... da on sebe tako procjenjuje
19 i toliko smatra da on važniji od svega. Pa, on mora da izađe pred Skupštinu, pa
20 da kaže: 'Ljudi, imamo situaciju...' On..." Bojim se da u engleskom nije sasvim
21 jasno šta bi ovdje trebalo pisati. Tu kaže dalje: "Da vi odlučite, i ja ću kako
22 vi kažete."

23 Zamoliću Vas, gospodine Krajišnik, da polako pročitate taj odgovor
24 gospodina Karadžića, kako bi mogao ući u zapisnik uz prevod.

25

26

27

28

29

30

1 O: "Ma, ne. M...ma neverovatno je da on... da on sebe tako procjenjuje i
2 toliko smatra da je on važniji od svega. Pa, on mora da izađe pred Skupštinu, pa
3 da lju..." - i tačkice - "kaže: 'Ljudi, imamo situaciju. On izgleda tako i tako,
4 da vi odlučite. Ja ću kako vi kažete."

5 P: Hvala Vam. Vi ste na to odgovorili: "Jeste."

6 O: Da... o...ovo što Vas je interesovalo, što je /sic/ tačkice, ovo je
7 "lju...", trebalo je "ljudi". To se podrazumima /sic/, "lju..." - "ljudi", pa je ni...
8 izostalo, i malo je razgovor a...a rastrzan. Al' se smatra da je gospodin Karadžić
9 rekao: precjenjuje, sam uzima sve u ruke. Trebô je ić' na Skupštinu i onda reći
10 "ljudi, e ovakva nam je situacija. Hajde da vidimo šta ćemo radit'." N... tako da
11 je ovo nedovršena riječ. Izvolite.

12 P: Zbog čega ste, i Vi i gospodin Karadžić, zadovoljni zbog toga što je
13 gospodin Babić smijenjen?

14 O: Nismo mi zadovoljni. Vidite čak iz ove m... ovog mog odgovora, ali to
15 pod... ali to podržavamo. Ja podsjećam gospodu sudije, kad je me ispitivô gospodin
16 Stewart, da je bio sastanak u Beogradu vezano za usvajanje Vanceovog plana. I
17 tada je cijeli skup odobravao, a gospodin Babić je bio protiv, i njegovi...
18 pokojni Babić, i njegova vlada. I kad smo c...cijelu noć radili, sutradan smo
19 trebali nastaviti, on se nije pojavio. I onda je išla cijela grupa tih ljudi, s
20 tog skupa - ne iz Republike Srpske - na Skupštinu Republike Srpske Krajine, i... u
21 Glini, mislim da se održala, i tada su smijenili go... gospodina Babića, na toj
22 Skupštini.

23 I mi, povodom te smjene, a vezano je već za Vanceov plan, kažemo: u
24 pravu je. Treba malo bit' racionalan. Ma kol'ko on bio u pravu. Čak ja ovde
25 komentarišem. Sam sam sebe preispitivô da li sam bio u pravu, da l' smo mi bili

26

27

28

29

30

1 u pravu, kad smo onako blanko /sic/ dali podršku Srbiji, a ne Republici...
2 Republici Srpskoj Krajini, i konkretno Babiću. Znači, radilo s... radi se o tom
3 sastanku i o epilogu, n... a... gos... koji je uslijedio kasnije na Skupštini
4 Republike Srpske Krajine.

5 P: Hvala Vam. Zamoliću da pređemo na sljedeći presretnuti razgovor. Radi
6 se o razgovoru između Vas i gospodina Koljevića, također iz februara 1992. To je
7 dokument koji je dio P389. Mislim da ovaj dokument također nije bio niti puštan,
8 možda čak ni spominjan. Nekoliko redaka nakon predstavljanja, gospodin Koljević
9 kaže: "Grozno. Stravično. Bio sam u pravom ustaškom gnijezdu, u Slavonskom
10 Brodu. I... i to niti Tuđman ne kontroliše." O čemu se tu govori?

11 O: Bio je jedan konflikt u Bosanskom Brodu, znači na bosanskoj strani. S
12 druge strane je Slavonski Brod. I delegacija Bosne i Hercegovine, u kojoj je bio
13 gospodin iz... gospodin Koljević i gospođin /sic/ Ejup Ganić, su došli u Bosanski
14 Brod i onda uspostavili kontakt sa Slavonskim Brodom - to je preko Save - da bi
15 se... jer je bio prekinut saobraćaj između Bosanskog Broda i Slavanskog Broda. I
16 sada, gospodin Koljević ovde govori da je tamo vidio razne jedinice, koje ne
17 kontroliše čak ni centar iz Zagreba - misli se na gos... na pokojnog Tuđmana - i
18 kaže a..., sad on sa svog stanovišta posmatra, i kaže: "Bio sam u pravom ustaškom
19 gnijezdu." Misli se, vjerovatno, na te, ovaj, koji su imali obilježja, a
20 podsjećala na Drugi svjetski rat. I govori ovde kako su goje... Ejupa Ganića
21 napali, napali su bosansku politiku i njega m...manje, i tako dalje. To je bio
22 povod konflikta koji je bio, a poslije se negativno odrazio, ako se sjećate
23 slučaja Sijekovac i... i... kad je otišla gospođa Plavšić i... ne znam

24

25

26

27

28

29

30

1 ko je još s... već bio ispred Predsjedništva Bosne i Hercegovine. To je su... to je
2 bila delegacija. I ovdje je bio gospodin Koljević i Ganić, ispred Predsjedništva
3 Bosne i Hercegovine, prije rata znači, a ne ispred srpske strane i muslimanske.

4 P: Nekoliko redaka dalje, Vi kažete: "Da li vidiš, otišli su u vijeće i
5 ja moram da idem na sastanak. Onda ću otići do onoga dole, kako se zove... imam u
6 Rajlovcu neki sastanak u vezi sa jednom opštinom." Prije nego što Vam postavim
7 pitanje, gospodine Krajišnik, milim Vas da pogledate sljedeći presretnuti
8 razgovor u svežnju, a on ima broj... on zapravo ima dva broja. To je dokument,
9 presretnuti razgovor, u sastavu dokaznog predmeta Optužbe P389, ali je
10 istovremeno i P1135. A to bi moglo biti svima prilično svježe jer je cijenjeni
11 kolega iz Tužilaštva ispitivao gospodina Kecmana /u engleskom transkriptu:
12 "Krsman"/ o ovom konkretnom presretnutom razgovoru. To je razgovor koji se
13 odvijao u februaru 1992. godine, između Vas i gospodina Karadžića. Negdje u vrhu
14 stranice, Vi kažete: "On je... on je otišao u Rajlovac /?Reljevo/ kod nekih ljudi.
15 U pravu sam, imamo jednu veliku teritoriju. Oni hoće da osnuju opštinu Rajlovac,
16 a tako je i bilo." Vi onda ,u nastavku, kažete: "To je velika teritorija. Onda
17 ljudi hoće da sjednete s njima. Ostao sam tamo do kasno u noć, i morao sam da
18 odem na ustavnu komisiju i pitao sam Miloša, a to je Miloš Savić."

19 Dakle, dva puta se spominje Rajlovac. Jednom u razgovoru sa gospodinom
20 Koljevićem, a drugi put se pominje kad se spominje gospodin Karadžić. Da li su
21 oni imali išta zajedničkoga, i o čemu se u tome radi, molim Vas?

22 O: Ja Vas molim, dobro bi bilo da prevodioci imaju orginal /sic/. Ja sad
23 pratim orginal. Mnogo se trude. Mnogo se trude, a znate, sasvim je drugi smisao

24

25

26

27

28

29

30

1 ovde, nego kada ide sa srpskog na engleski, pa na... s engleskog na srpski. Tako
2 da bi dobro bilo da imaju ove telefonske razgovore, originalne, oni. A reći ću
3 Vam sada ko... kolika je ovde greška.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Moja primjedba na ovo, časni Sude, ovo
5 ilustruje problem na koji sam ja naišao, kada sam prolazio kroz ovo sa
6 gospodinom Krajišnikom, a to je više nego bilo šta drugo problem prevoda. Ovi
7 presretnuti razgovori su, iz očiglednih razloga, nešto što je najteže prevesti,
8 i to jasno ilustruje šta hoću da kažem.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Slažem se s Vama, to nije lako.
10 Istovremeno, moraćemo dati sve od sebe, a mislim da će to imati veliku
11 vrijednost da sada identifikujemo te greške, kako Vijeće ne bi bilo odvedeno u
12 pogrešnom pravcu.

13 Osim imanja originala, koje prevodioci treba da imaju, gospodine
14 Krajišnik, ukoliko ima nekakav konkretan redak koji ste imali na umu, možda bi
15 trebalo da ga polako, sporo, pročitate, a onda da nam kažete tačno gdje ste
16 počeli da čitate, tako da prevodioci mogu da verifikuju prevod.

17 SVEDOK: U ovom drugom razgovoru, ja sam čuo da sledeć... mislim, čuo sam
18 drugačije nego što piše. A sad ću da pročitam, pa ću reć' šta sam čuo. A... samo...
19 samo ću tri reda pročitati, a radi se o trećem, gdje govori K...Krajišnik M.
20 02079378. Govo... govori Krajišnik, znači M.: "Tako mrtav, da nemaš pojma."

21 R. - znači Radovan: "Šta je, odmara se, je li?" Ne može reć' "odmara
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se". To mora kaž... "odmaraš se". Vjerovatno misli mene, nema k... neko drugi.
2 Treće, M.: "Ma nije. Imao sam." A prevod je bio "imao je". O trećem licu kao da
3 je govor bio. Imao s... b...b sad se vraćam na... na čitanje: "Ma nije, imao sam...
4 otišao dole u Reljevo, pa dole ljudi... Ja sam tačna a...a z... t..." - upitnik - "jer
5 znaš, ideja. Imam jedan... veliko područje, 'oće da formiraju opštinu Rajlovac,
6 nekadašnju, kao što je bila, znaš." /sic/

7 Ovdje je problem što ja govorim: ja sam bio u Reljevu. I ljudi su mi
8 rekli hoće da formiraju opštinu. Nije nek... ne govorim o nekom trećem. Ja se...
9 pita me Karadžić: je l' se ti odmaraš? A ne da l' se neko odmara.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam što ste to ponovno pročitali.
11 Ako mi dozvolite, ako mi date jedan minut vremena. Ja to još nisam pronašao, ali
12 hoću da ponovno pročitam ono što nam je upravo pročitao gospodin Krajišnik. Da
13 li smo kod broja 8, gospodine Josse?

14 G. JOSSE: [simultani prevod] kod broja smo 8. Tačno, časni Sude.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A na kojoj smo stranici?

16 G. JOSSE: [simultani prevod] U engleskoj verziji, na prvoj stranici.

17 A očigledno je isto i u verziji na B/H/S-u.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude...

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, vidim, u vrhu. I ponovno ću
20 pročitati ono što upravo vidim u transkriptu. A sad je pitanje kako da to
21 razriješimo.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Gospodine Krajišnik, ako pročitate original, da li smatrate da on nije
2 adekvatno transkribovan? Da li je problem u prevodu ili je problem u
3 transkripciji? Ako je problem u prevodu, onda bismo zatražili novi previd ovih
4 par redaka. A nakon toga bismo zatražili od Odbrane da identifikuje svako drugo
5 pitanje ili svaki drugi problem u prevodu, koji bi se mogao eventualno naći u
6 ovom dokumentu. Ukoliko je, međutim, pogrešna transkripcija u originalu, onda
7 svakako treba da preduzmemo drugu akciju. Možete li nam reći da li, ono što mi
8 nazivamo B/H/S-om, a što Vi nazivate srpskim, da li je to adekvatno
9 transkribovano, osobito kada se radi o onom pitanju koje ste Vi upravo
10 pokrenuli?

11   SVEDOK: Osim što je rogobadno /sic/, znači osim što nije tečno prevedeno
12 baš, je li, možda... možda je ovako i... g... i u orginalu. Nije smisao ovde, u
13 orginalu, pogrešan. Ali ja kad sam slušao, ja ne znam kako je prevedeno na
14 engleski, pa sam se plašio da se to pogrešno ne prevedede. Kad imate krug,
15 zatvoren, onda se to vidi.

16   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Evo što ćemo uraditi. Isto što smo
17 uradili i prije, osim ako nema prigovora od neke od strana, a to je da uzmemo
18 prvih pet odjeljaka, jer u tome će svi problemi da se pokriju. Onda bih rekao,
19 gospodine Josse, da ovih prvih pet boksova će biti ponovno prevedeni, a od
20 Odbrane se očekuje da nam skrene pažnju na bilo koji drugi eventualni problem u
21 prevodu.

22   Izvolite nastaviti.

23   G. JOSSE: [simultani prevod]

24   P: Dakle, gospodine Krajišnik, ja sam Vam pokazao ovu stranicu, i onu
25
26
27
28
29
30

1 koju ste imali u prethodnom presretnutom razgovoru. Da li se spominje sastanak u
2 Rajlovcu? Prvo pitanje je: da li je to isti sastanak o kojem ste Vi govorili,
3 koji ste Vi spominjali, ili se radi o različitim sastancima?

4 O: Radi se o istom sastanku, samo što su upotrebljena dva, da kažem,
5 širi pojam, Rajlovac, i a... spetlj... a... pre... precizna lokacija, Reljevo. Al' to je
6 jedna regija, Rajlovac, a Reljevo je kao jedno selo.

7 P: Možete li biti konkretniji, i da nam kažete kada, u februaru 1992.
8 godine, je održan taj sastanak?

9 O: Ja, m...možda nekom analizom, bi mogô da utvrdim, ali ne mogu a... ovaj,
10 r... r...reći. Baš nisam tome posvetio pažnju, ali a... ovaj, znam da sam bio na tom
11 sastanku.

12 P: A o čemu je bio taj sastanak, i kakva je bila Vaša uloga na tom
13 sastanku?

14 O: Poštovano... a... poštovani a... S...Sudsko vijeće, Vi se sjećate da je ovdje
15 svjedočio gospodin predsednik opštine Novi Grad, gospodin Isme... Ismet Čengiđ. I
16 on je pominjao da je bila incijativa /sic/ ljudi iz Rajlovca da se dâ mjesna
17 zajednica u junu mjesecu 1991. godine, po proceduri. P... znači, ima da uložite u...
18 u skupštinu, pa Skupština opštine, pa opština to raspravlja, ekonomske
19 elaboracije, i tako dalje. Mjesna zajednica... nije to odobreno. Ja sam privatno
20 nekad razgovarao sa ljudima, a i godu... gospodinu sam Čengiđu t...tada, da kažem,
21 dao jedno obećanje, da ću pomoći da se nađe neki kompromis, da ne bude rješenja
22 jer je to moja /sic/ mjesto, moja mjesna zajednica, m...moje selo, gdje ja živim.
23 I nisu ti odbornici ništa preduzimali da bi formirali, prema preporuci Skupštine
24 Republike Srpske, svoju opštinu, srpsku opštinu. A Rajlovac je poslije Drugog
25 svetskog rata bio opština. I sad ja govorim, da su me pozvali u februaru da
26 dođem na sastanak - ja sam njihov poslanik, ja sam i...iz tog mjesta -

27

28

29

30

1 i govorim šta je njihov zahtjev: hoće opštinu. Jer je već zakazan referendum,
2 zna se da nema... r... da su razgovori o... o nečemu, da su oni u naiz... naiz... k... a... da
3 su... da su zadržavani, i tako dalje. I znači, sad je njihov zahtjev da formiraju
4 opštinu i jo... I gospodin Čengić je čitao neke podatke. Dobro bi... skrećem
5 pažnju, da... da sam ja bilo kakvo saznanje imao o "A i B varijanti", ona bi bila
6 bar dana tim ljudima gdje sam ja živio, pa da urade u januaru, u decembru, u
7 novembru, a ne u februaru; ja odlazim na njihov zahtjev da vidim šta hoće. I
8 kasnije su formirali opštinu Rajlovac. Ona je postojala u toku drugo... ovaj, u
9 toku rata, egzistirala cijelo vrijeme.

10 Znači, smisao je da su me pozvali t...ti odbornici i građani, jer sam ja
11 prisutan, i onda kad dođete na sastanak, svako hoće da Vam neko postavi nekô
12 pitanje, pa se ja žalim da sam dugo ostao tu i razgovarao. To je možda 500
13 metara od moje kuće u Zabrdū. Iz Zabrdā u Reljevo sam ja otišao, i razgovaram sa
14 gospodinom Koljevićem, iz Zabrdā u Sarajevo, gdje je on došao iz Slavenskog
15 Broda.

16 P: A kada spominjete Miloša Savića koji ide na ovu ustavnu komisiju, šta
17 je to?

18 O: D... postavili ste mi pitanje, a ja sam zaboravio. Miloš Savić je bio
19 zamjenik sekretara Skupštine Bosne i Hercegovine. Zamjenik gospodina Avde
20 Čampare; srpski k...kadar, da kažem tako. Nekad predsjednik opštine Novi Grad. I
21 on je... ja sam trebao da idem na ustavnu komisiju. Da li je trebala Ustavna
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komisija Republike Srpske ili Bosne i Hercegovine - ne znam, jer u obe sam bio
2 član. I ja sam ga zamolio da me zamijeni na toj ustavnoj komisiji, jer sam morao
3 otić' na ovaj skup, gdje su me pozvali, u Reljevo. I gos... gospodin Savić Miloš -
4 pokojni je već - on je bio sekretar Srpske skupštine, kasnije, i za vrijeme
5 rata, cijelo vrijeme.

6 Ako se sjećate i razgovora, telefonskog, kad sam urgirô kod gospodina
7 Mandića da mu oslobode porodicu, jel su mu brata i snahu, iz Boljakova Potoka,
8 trebali da oslobode, i to je gospodin Mandić uzeo da uradi. O toj ličnosti se
9 govori ovde.

10 P: Hvala Vam. A sada pretposljednji presretnuti razgovor iz ovoga
11 svežnja, a to je razgovor između Vas i prvo gospođe Karadžić, a negdje u drugoj
12 polovini razgovora, razgovor sa Vama preuzima gospodin Karadžić. A razgovor je
13 takođe bio u februaru 1992. godine. Potreban je broj.

14 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Odbrane D188.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

16 G. JOSSE: [simultani prevod]

17 P: Na početku razgovora, gospođa Karadžić Vam kaže: "Nije još, evo sad
18 mi se javio Branko Simić iz Čapljine. Blokiran je garnizon čapljinski od sinoć."
19 A na šta se ovo odnosi?

20 O: Hvala Vam na tom pitanju. Ovdje je bio jedan nesporazum, na ovome...
21 raspravi. Čapljina je u hrvatskom dijelu Bosne i Hercegovine i danas pripada
22 Federaciji. Uvaženi predsedavajući se sjeća kada sam ja dao jedno pitanje mom

23

24

25

26

27

28

29

30

1 advokatu, pa rekao sam: Čapljina je u Hrvatskoj. Jer je jedan svjedok govorio
2 kako su protjerani sr... Srbi protjerali Hrvate i (redigovano)
3 (redigovano) što je bila greška. On je pogrešno informiran iz medija u Sarajevu.

4   Ovde se radi da je u Čapljini bio garnizon Jugoslovenske narodne armije,
5 i jedinice HOS-a - to su bile... na početku su to bile ekstremne snage, hrvatske
6 - su blokirale čapljinski garnizon i poslije su ih... cijela Čapljina je po... a...
7 b...bila u ru... rukama hrvatsk... HVO-a, cijelo vrijeme rata. Srbi su otišli odatle.

8   Ilustracije radi, samo malu digresiju, poginuo je tada sin člana
9 Predsedništva Jugoslavije, u toj... u tome... u toj blokadi.

10   I sada ka... što me pita go... advokat, šta je se to desilo. Bil... počele su
11 blokade kasarni i u Sar... i u Bosni i Hercegovini, po uzoru na Hrvatsku,
12 prvenstveno u hrvatskim dijelovima Bosne i Hercegovine. A ovo što govori o
13 Branku Simiću, gospodin - to je pokojni Branko Simić - je bio potpredsjednik
14 skupšti... Srpske skupštine, znači Srpske skupštine; bio poslanik Skupštine Bosne
15 i Hercegovine, i bio predsjednik komisije za kontrolu narodne odbrane - tako je
16 bilo. I on, iz Mostara, gdje je živio, javlj... javljô je gospođi, o...ovaj...
17 Karadžić da obavijesti gospodina Karadžića da je blokirana kasarna u Čapljini. I
18 to je jedna, 'vako, od... korisna stvar, da vidite da je onda (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 iako je u sva tri mjesta bilo obrnuto. Eto, to je ovako jedna pomoć, da se neke

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stvari u kontekstu razumiju.

2 A ovdje ima još važnih stvari, koje ja mogu da obrazložim, za posjetu
3 gospodina Karadžića, ako Vas to interesuje, gospodine Josse.

4 P: Na koju posjetu gospodina Karadžića mislite?

5 O: Pa, bila je jedna tajna posjeta. Gospodin Karadžić se sastao sa
6 hrvatsko stranom. Mislím da je to u zapadnoj Hercegovini, jer je gospodin
7 Karadžić imô dobre odnose sa pokojnim Bobanom, koji je p...predvodio HDZ. I sastao
8 se s njim preko neke veze, prešô je sa srpske strane na hrvatsku, i negdje oko
9 Mostara se s... se sastao. I ovde, kad govori o Branku Simiću, koji je poslanik,
10 on je kasnije u jednom razgovoru izl... izrazio svoje nezadovoljstvo kako nije
11 znao za tu tajnu posjetu, a trebô ga je neko obavijestiti. To je bio bilateralni
12 razgovor da bi se našlo rešenje u tom momentu, i izvršio, da kažem, blagi
13 pritisak na muslimanku stranu da približi stavove i da nije odbojna prema
14 kompromisu. Ja sam taj... za taj r...ra... posjetu saznao naknadno, nisam znao k...kad
15 je otišô gospodin Karadžić dole.

16 P: A sada bih nastavio. Ako okrenete stranicu verzije na engleskom, Vi
17 još uvijek govorite sa gospođom Karadžić, a ona Vam upravo kaže da se njen muž
18 tog trenutka vratio kući. Vi kažete: "Znaš šta kaže danas Čengić? A to je bilo
19 tako interesantno. Kaže Čengić rekao..."

20 Gđa Karadžić: "E, samo sekundu, molim te. Treba da završite šta kaže
21 Čengić."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 okarakterisao gospodin Čengić kao konfliktnu, pa kaže: "Posvađo je i nas
2 Muslimane. I... i... m...mi smo se posvađali, a tek kako neće svađati Srbe i
3 Muslimane." Ja mislim da se odnosi na gospodina Mahmutćehajića. I to gospodin
4 Čengić govori; ovde je doza ljubomore što nije u timu, do... a... doza i činjenica,
5 jer je stvarno tako i bilo, i govori da... da... da misli, jer je on stvarno imô
6 dosta dobre odnose sa srpskom stranom - da kažem, dobre odnose, gospodin Čengić
7 - da bi bio korisniji on, a ne ovaj koga je imenovô gospodin Izetbegović.

8 P: Tada gospodin Karadžić stiže kući. On preuzima razgovor, i nedugo
9 nakon toga, kaže: "Ovo nije skupštinski posao. Stranački je više bio." Na šta tu
10 misli?

11 O: Pa, d... ovaj, ovde se ja m...malo šalim kako... z...zašto niko ne zna gdje
12 je o... gdje je on bio, ovaj, pa... pa mu prigovaram. A on iznosi jednu činjenicu.
13 Kaže: ovo nije bio skupštinski posao, nego stranački. Jer su kod nas, u našoj
14 stranci, bili odvojeni poslovi a... g... da kažem, stranački i gospodin Karadžić se
15 sastao, kako sam rekô, sa predsednikom HDZ-a tada, gospodinom Bobanom, i on to
16 samo o... g...g da kažem, ovaj, i...identifikuje jer je se stalno zalagao. A... čak je
17 imao jednu psihijatrijsku, da kažem, opasku: mi smo, ovaj, kao u jednom
18 fudbalskom timu; jedan upravni odbor, a oni koji najbolje znaju posao, rade to,
19 u ime naše stranke, u državnim organima kao što fudbaleri igraju u fudbalskom
20 timu. I zato on kaže: ovo je bio stranački posao, a ne skupštinski.

21 P: Zamoliću sada da pogledamo posljednju presretnutu poruku u ovom
22 svežnju. Radi se o razgovoru između Vas i gospodina Karadžića od 2. marta 1992.
23 Molim da se dodijeli broj.

24

25

26

27

28

29

30

1 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti D189, časni Sude.
2 G. JOSSE: [simultani prevod] Zamolio bih da se ovaj razgovor pusti.
3 Tužilaštvo je bilo tako ljubazno da nam pruži pomoć u tom smislu. Međutim, ako
4 ne bude išlo kako treba, odgovornost je moja, ne njihova.
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da pustite snimku.
6 [Sluša se presretnuti razgovor]
7 "R: Ja ću doći za pola sata u komandu a... korpusa, ukoliko ne budu
8 barikade /nerazgovetno/..."
9 "XW: ...Ali on ide telefonski direktno u program. Sačekajte momenat.
10 Samo malo, momenat.
11 Halo? Čika Momo, sačekajte samo malo, on još uvijek dogovara.
12 M: Ma nemojte /nečujno/.
13 XW: *Jutel*. /nerazgovetno/
14 M: /nečujno/
15 XW: I... ovde ja njima govorim. Samo momenat.
16 R: Da?
17 M: Šta radiš?
18 R: Evo. Je l'... jesi gledô... pratio *Jutel*? Nisi?
19 M: Nisam.
20 R: Pa, direktno sam razgovarao sa Izetbegovićem. Oni su pokrenuli tajnu
21 mobilizaciju.
22 M: Tajnu mobilizaciju?
23 R: Na svim tačkama. Svuda napadaju.
24 M: Kako?
25 R: Pa, napadaju naša naselja, o...organizovano i tako.
26
27
28
29
30

1 M: Jesi ti izjavio da napadaju Pale?
2 R: Molim?
3 M: Jesi ti izjavio da napadaju Pale?
4 R: Pa, da. Dobio sam informaciju odozgo. Ima ranjenih gore, ne mogu da
5 produ.
6 M: Je l' ?
7 R: Da, da.
8 M: Gdje to /nečujno/?
9 R: A... samo momenat Mi... Momo, Tošo Domazet. Dobar večer, Tošo. Na *Jutelu*,
10 je l' ? Milicija dijeli Muslimanima oružje? Jasno. Jasno, jasno. Jasno. Dobro.
11 Sad i ja idem u komandu korpusa, pa ćemo da vidimo šta ćemo da... Hvala lijepa.
12 Prijatno.
13 M: Čekaj. Imaš ti te informacije, /nerazgovetno/ nije. Ima mnogo
14 dezinformacija.
15 R: Vidi. Ima dezinformacija, al' imamo i prilično tačne informacije.
16 Nema naselja muslimanskog u kome se oni nisu pokrenuli.
17 M: To i jest tō. To se oni o...organizuju i barikade prave. Ali nema
18 negdje da... ja ne znam to. Ima mnogo dezinformacija.
19 R: Ima ranjenih. Ima ranjenih.
20 M: Čak ima u Zabrdū ranjenih, al' nije tačno, znaš. To ljudi pričaju,
21 znaš...
22 R: Da.
23 M: ...Jedni druge dezinformišu.
24
25
26
27
28
29
30

1 R: Ne, ne. Ma, meni javljaju ljudi. Imaju ranjene u stomak, imaju ranjene
2 u nogu, i... i...

3 M: /nečujno/ Znaš.

4 R: Molim?

5 M: Ma, đe /sic/ su to rekli?

6 R: Sa Pala, odozgo.

7 M: Sa Pala?

8 R: Javljaju sa Pala.

9 M: A đe to po i... znaš, po gradu, ima li?

10 R: Pa, po gradu oni napadaju tamo, odnosno primiču se Vojkovićima i... i
11 onom... onom naselju Grlici i Vojkovićima. U... a... kidnapovali su jednog direktora,
12 ovoga, kako se zove... "Famosa", i tako dalje. Sad ja idem sa Kukanjcem i
13 Izetbegovićem u ko... komandu korpusa.

14 M: Da. Dobro.

15 R: Inače smo dobili onaj do... dopis od Cutilheira.

16 M: Da. Šta kaže?

17 R: Gdje kaže, s... 7. i 8., u Briselu, nastavak razgovora...

18 M: 7. i 8. u Briselu?

19 R: Da. Nastavak razgovora o a... geografiji i kompetencijama. N...nema
20 vraćanja nazad više.

21 M: Daj, javi mi se, da vidim šta je bilo tamo, molim te.

22 R: Važi.

23 M: Biću ja kući, al' sad dole u Reljevu, znaš,...

24 R: Važi.

25

26

27

28

29

30

1 M: ...za jedno pola sata.

2 R: Važi. Zdravo.

3 M: /nečujno/"

4 G. JOSSE: [simultani prevod]

5 P: Šta se zbiva tokom ovog presretnutog razgovora, koji smo sada
6 saslušali?

7 O: Pa, ovdje je... ovaj razgovor, koji je dosta konfuzan, je možda i
8 koristan da se razumije. Prvo, gospodin Karadžić je razgovarao sa *Jutelom* - to
9 je televizijska stanica za Jugoslaviju. Predstavljala je... sebi je dala nekakav
10 imidž neutralne stanice, iako to nije tako bilo. Bila je kriza. Kriza... ako se
11 sjećate da je bilo ubistvo svata, ubistvo oca mladoženje na Bašćaršiji, pa su
12 bile barikade. I sada je... gospodin Izetbegović i gospodin Karadžić razgovaraju
13 preko *Jutela*.

14 Znači, preko televizijske stanice, razgovaraju njih dvojica d...da bi
15 o...otišli kod gospodina Kukanjca - pokojnoga - to je komandant 2. vojne oblasti,
16 da bi vojska pomogla da se napravi nekakav red.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada ste govorili o razgovoru između
18 Karadžića i nekoga drugoga, prevodioci nisu čuli ime tog drugog.

19 SVEDOK: Gospodin Karadžić je razgovarao sa gospod... pokojnim
20 Izetbegovićem, preko *Jutela* /nečujno/ početku razgovora.

21 I dogovorili se da odu u 2. vojnu oblast kod Kukanjca. Nastavak

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razgovora između Karadžića i mene, gdje on iznosi svoja saznanja o napadima na
2 srpska područja, o mnogo ranjenih, i tako dalje. I ja njemu, u jednom momentu,
3 kažem: ima dosta dezinformacija, treba razabrati ima li... šta je tačno. I navodim
4 mu primjer moga sela, Zabrđa. Informacija, ima ranjenih tu, a ja kažem nema tu
5 nijednog ra... ovaj, nema nikakih /sic/ sukoba. Kaže: dobro, ali ima na drugim
6 mjestima. To je jedna... opis jedne atmosfere nepovjerenja i velikih i... a... želja
7 da se ifor... dez... if... da... dezinformacije plasiraju i zbune onu drugu stranu. Niko
8 nikome nije vjerovao. To je smisao ovog našeg razgovora. Ja ga molim, kad ode u
9 2. vojnu oblast, da me obavijesti jer, normalno, kao i svaki čovek, zabrinut sam
10 ako bi nastupio rat. Na sreću, jesu bile barikade, al' nije... bilo je nekih čak i
11 konflikta, al' nije to ovako dramatično kako je gospodin Karadžić dobio in...
12 iformacije /sic/.

13 Jer u strahu su velike oči - kako se u nas kaže - tako da je svak' k... to
14 govorio kako idu... I oprostite, gospodin Izetbegović je čak u jednom razgovoru
15 rekao: evo, idu s... s Pala četnici - pogrdno je to rekô za Srbe - napadaju na
16 Sarajevo. I to je i on dobio takvu informaciju. Znači, vrlo je lako
17 dezinformaciju plasirat'. Svi su vjerovali dezinformacijama više nego pravim
18 informacijama. To je tako bilo podložno tlo.

19 G. JOSSE: [simultani prevod]

20 P: Mi koji smo mogli čuti samo ovaj presretnuti razgovor u prevodu,
21 recite kako biste Vi procijenili ton glasa gospodina Karadžića, u tom trenutku
22 dok je govorio.

23 O: Ja ne znam kako su uspjeli ovi, koji su pratili, da ovo s... da ovo
24 napišu. Ovo je jedna v...ve... vrlo teško je bilo, onaj ko je to slušô, da... da... da
25 ovo napiše tako da ovo... ovaj razgovor nije baš a... vjerodostojan. Ima tu mnogo
26 raznih, ovaj, da kažem, upadica. Gospodin Karadžić je bio... zabrinuto... a...

27

28

29

30

1 zabrinut i u panici jer se... a... jer se plašio da e... da je nastupio rat, jer je
2 čuo mnogo informacija, loših. Pretpostavljam jer sam to kasnije čuo, da je tako
3 isto, preko *Jutela* - ja sam gledô taj video snimak - tako je isto i gospodin
4 Izetbegović, kad su razgovarali, govorio: čekaj, tvoji idu s Pala; il' ne znam,
5 tako dalje. To je bio razgovor srpske i muslimanske strane, preko *Jutela*. Neki
6 dan je pušteno na televiziji, pa sam baš to i vidio, taj razgovor.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ja imam samo nekoliko minuta
8 pitanja u vezi sa onim vjenčanjem i pucanjem, barikadama, dakle o stvarima o
9 kojima je gospodin Krajišnik maloprije govorio. Ako želite, možemo napraviti
10 prije, a možemo i poslije pauze. Onda preuzima Gospodin Stewart.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako to može biti unutar sedam minuta,
12 onda učinite to sada. Ako ne, idemo na pauzu.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Pokušaćemo.

14 P: Htio bih Vas pitati sada nešto o toj pucnjavi na vjenčanju, o kojoj
15 je Vijeće već prilično dosta toga čulo, a Vi ste to upravo sada i spomenuli.
16 Kada ste saznali za to, kakva je bila Vaša reakcija, gospodine Krajišnik?

17 O: Gospodin Josse, nas smo dvojica, u pripremi, gledali jedan intervju
18 povodom toga, koji nije vjerodostojan. To je jedan... jedna... jedan novinar iz a...
19 e... ovaj, Britanije. Mi smo bili delegacija - gospodin Karadžić, Koljević, ja i
20 gospodin Buha - na jednom sastanku, negdje vani. Da li je Ženeva ili Brisel. I
21 taj dan smo došli u Beograd, jer smo uvijek putovali avionom iz Beograda prema
22 Ženevi ili Briselu. I mi smo informisani, u Beogradu, kako je... kako je poginuo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 - nije to pucnjava - nego to je poginuo otac na svadbi svoga sina sveštenika. I
2 to ga je ubio pripadnik Patriotske lige, koji je evo... evo i danas mu se sudi.
3 Il' samo jednu malu digresiju, tužilac je sada u Sarajevu Srbin, koji je to...
4 nije o ko... koji je okvalifikô /sic/ da se ne radi o etničkom incidentu, nego da
5 se radi o nekom... kriminalnoj radnji. I mi, kad...

6 P: Gospodine Krajišnik, samo malo da usporite, moliću Vas.

7 O: Cijelu aktivnost u Sarajevu je vodio... vodili ljudi koji su bili u
8 Sarajevu. To je bio gospodin Dukić i gospođa Plavšić. I postoje i razgovori u
9 Predsjedništvu, jer je došlo do obostranih barikada. Prvo su Srbi uspostavili
10 barikade, pa onda su Muslimani, pa je trebalo to sada sanirati. I raznih
11 zahtjeva je bilo. Razgovor, naš, iz Beograda s njima... kad kažem "naš", u ime nas
12 je to vodio gospodin Karadžić; iformisao se kol'ko je mogao. I ono što je
13 pogrešno u tom intervjuu, kad ja kažem "mi", ja uvijek upotrebljavam tu riječ,
14 ali ja nisam ni jednu riječ upotrijebio, niti bilo koga pozvao. Nije bilo
15 potrebno da nas neko g... više razgovara. Mi smo mogli sa distance nešto uticat'.
16 Pogotovo ovde, ima nekih kvalifikacija, al' to o tom... to kad bude na dnevnom
17 redu taj intervju.

18 Naime, to je bilo i za srpsku i za muslimansku stranu, ja kažem,
19 politik... za politiku, vrlo ovaj... a... ne... nepovoljan slučaj. Ja ne m... to sigurno
20 je urađeno os strasne pojedinca, koji je bio veći Musliman nego što je pokojni
21 Alija Izetbegović, i možda g...grupe koji su bili ekstremisti. A za nas je bio
22 strašan šok jer to se nikad nije desilo u Bosni i Hercegovini, da se nije
23 poštovali /sic/ nacionalna obilježja. Ž... s... ženi se Musliman, ima svoja... svoju
24 zastavu, svoja obilježja; to se poštuje. Ženi se Srbin; treba se poštovat'. Prvi
25 put neko ubije, otme zastavu srpsku, i ubije mladoženju... za... mladoženjinog oca,
26 što je u tom... teškoj situaciji bilo moglo doći, tada, do rata. Hvala Bogu,

27

28

29

30

1 zahvaljujući ovi... ljudima koji su bili u Sarajevu; bio je gospodin Izetbegović,
2 bio gospodin Ganić, koji je bio predsednik Kriznog štaba Predsedništva Bosne i
3 Hercegovine, i gospodin Dukić i gospođa Plavšić, i oni su tu sanirali situaciju,
4 dok smo mi došli iz Beograda. To je otprilike, grubo, šta je se tada desilo.
5 Evo, i danas, još ima posledica toga slučaja, jer se smatra da je bio koban za
6 kasnije dobre odnose, iako je za mjesec dana kasnije došlo do rata, a ne tada,
7 tog momenta.

8 Zašto kažem da ni muslimanka strana, po meni, nije h...htjela to? Ja sam
9 čitao memoare p...pokojnog Izetbegovića, gdje je strašno bio nesrećan što se to
10 desilo jer je tada održan referendum, i to mu politički nikako nije odgovaralo,
11 da se prave takve... takav jedan ispad i da Srbi imaju povoda da... da eventualno
12 nešto urade što ne odgovara politici. Ali evo, to je moglo dovesti do... do... do
13 kobnih posledica koje ne bi niko u Sarajevu mogô zaustavit'. Doduše kasnije,
14 slično nešto se i desilo. Ja pokušavam što god moguće da budem objektivniji,
15 iako nemam razloga da branim ni Izetbegovića, niti muslimansku stranu.

16 P: Vi ste govorili sada o onome što sam Vam ja predao u petak, zar ne?

17 O: Jeste.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, to je dokument P853, i kao što
19 je gospodin Krajišnik rekao, kasnije ćemo se možda time pozabaviti.

20 P: Sada sam Vas htio nešto pitati o tim barikadama, gospodine Krajišnik.
21 Rečeno je da su ih digle obadvije strane spontano. Što ste Vi, iz rukovodstva
22 bosanskih Srba, napravili u vezi s tim?

23 O: Da samo objasnim što sam rekô "spontano". Povod je bilo ovo ubistvo.
24 Niko nije, pon... po logici, mogô planirati da će se to desiti, pogotovo sa srpske
25 strane. A ako se to desilo, znači da je moralo biti spontano. Pog... ja sam

26

27

28

29

30

1 poslije i... aj... a... se informisô. Sigurno je sa srpske strane bilo spontano. Zašto
2 mislim da je i s muslimanke? Bio je odgovor na ovu akciju koju su Srbi
3 preduzeli.

4 Oprostite samo, Vi... Vaše pitanje je... sada je bilo da li... da li je, ovaj,
5 šta smo mi preduzeli. Preduzeto je da je cijela ta situacija sanirana, kasnije.
6 Malo je trebalo vremena. I to je napravljen jedan sporazum, zajednička izjava
7 gospodina Dukića i gos... i gospođe Plavšić, i gospodina Izetbegovića i gospodina
8 Ganića, i ta je... to je saopštenje dato javno u sredstva informisanja, i sanirano
9 je. Ilustracije radi, malo kasnije, opet je bilo barikada. Jedan dan je u
10 Skupštinu došao gospodin Kukanjac, ja sam se iznenadio. Kaže: "Idem s tobom do...
11 do... do tvog Zabrdâ." I mi smo u putu... u putu naišli na tri-čet'ri barikade. Ja
12 sam, kao neiskusani, mislio sam zašto je on došao, a htio da pravi kao društvo. I
13 mi smo razgovarali i s Muslimanima i Hrvatima, za hrv... Muslimanima i Srbima:
14 zašto to radite? Niko... svak' je rekô plašimo se onih drugih. I vidio sam i
15 oružje. To je bio... i znate kako je, osjećate kao jedan veliki preokret; od mira
16 idete... vidite kako klizite prema ratu.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda bismo sada mogli poći na pauzu. Želio
18 bih pitati gospodina Stewarta da li da postavim još nekoliko pitanja o tome.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Idemo na pauzu do 16.15h.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

21 ... Početak pauze u 15.52h

22 ... Sednica nastavljena u 16.27h

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

24 Izvolite sjesti.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što nastavimo, što se tiče
26 uklanjanja povjerljivosti dokaznih predmeta 152 do, uključujući, 156, to je bilo
27 28. februara 2005., možda nisam bio dovoljno jasan kada sam rekao da će,

28

29

30

1 konačno, povjerljivost biti uklonjena, i to je svakako trebalo da se shvati kao
2 naređenje, nalog Sekretarijatu da to uradi. No, potrebne su određene
3 administrativne mjere, prije nego što i dođe do stvarnog uklanjanja
4 povjerljivosti ili povjerljivog karaktera.

5 Takođe skrećem pažnju stranama da iako je uklonjena priroda
6 povjerljivosti, iako se to odnosi na transkript, to se ne odnosi na sve što se
7 odnosi na sve što je u vezi sa time. To je jasno objašnjeno na stranicama 9544 i
8 9545. Ja imam dvije različite verzije. Nisu potpuno iste oznake u stranicama.

9 Gospodine Stewart, hoćete li Vi nastaviti?

10 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude. Odlučili smo da je
11 gospodin Josse završio ovaj dio ispitivanja, tako da možemo preći na druge teme.

12 Ispituje g. Stewart: [nastavak]

13 [Branilac ispituje putem prevodioca]

14 P: Gospodine Krajišnik, kada smo bili pred kraj sjednice u petak,
15 hronološki smo došli negdje do kraja februara 1992. godine, i upravo smo
16 razmatrali neke aspekte mjeseca marta. Kada pređemo na početak marta 1992.
17 godine, kažite nam, ukratko, koje su bile Vaše lične okolnosti, a u tome su bile
18 sadržane niz ozbiljnih bolesti Vaše supruge; zar ne?

19 O: Da. Ja... ja sam imô nesreću da mi je supruga bila vrlo, vrlo teško
20 bolesna u to vrijeme. Čak je jedno vrijeme bila i u komi.

21 P: Da rezimiramo, kako je izgledao Vaš svakodnevni radni život? Vi ste
22 još uvek radili u Sarajevu u to doba. A koliko je trajao Vaš radni dan?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja sam to i prošli put odgovorio, a sad ću dopuniti. Ja sam, po
2 prirodi, čovek koji m...m mogu mnogo da radim, i dugo, i volim da radim. Ja sam
3 radio a... dugo u... ovaj, u svojom... u svom kabinetu, i vrlo često sam kontaktirao
4 sa kućom, da bi imao r... da kažem, kontakt, da vidim kako mi je, ovaj, supruga.
5 Ilustracije radi, jednom je bila u teškom stanju i bila u... napad je dobila, i ja
6 sam sa pokojnim Abdulahom Konjicijom otišao kolima, sjeli smo je, i zahvaljujući
7 onom doktoru, Ismetu Lipi, smo je smjestili u bolnicu, i tada se, sa mukom, da
8 kažem, izvukla. Tako da... da mi je to bilo veliko opterećenje.

9 A što se tiče posla, f... mart je mjesec bio najpuniji mjesec, redi toga
10 što smo imali r...razgovore između stranaka, posjete gospodina Cutilhaeira,
11 putovanja čak, i uglavnom je najveći... iako je bilo i s... i sjednica skupština s...s
12 srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, najveći dio je bilo, ovaj, pregovarački'
13 poslova. Da li u Sarajevu, da li u... na konferencijama u Ženevi, Briselu,
14 Lisabonu, i tako dalje. Ja sam m...malo imô vremena, tako da sam samo, eventualno,
15 preko vikenda, ovaj, bio kući i kasno dolazio sam, sa posla, kući. Mogu da još
16 objašnjavam pojedinosti, ali a... od... sve se to iz dokumenata vidi. Znači, to je
17 bilo baš... ovaj, pun mjesec i mnogo, mnogo aktivnosti, ali sve si... sve su
18 aktivnosti bile da bi se našlo rješenje za krizu Bosne i Hercegovine.

19 P: Prije svega, gospodine Krajišnik, rekli ste da je najviše vašeg
20 vremena odlazilo na pregovore. A mislite prevashodno na, odnosno konkretno na
21 međunarodne pregovore ili, kada ste spomenuli Sarajevo, u to ste uvrstili i
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 domaće pregovore sa drugim strankama u Bosni?
2 O: A... k... jedno dežurno pitanje jeste bilo šta će biti sa Bosnom i
3 Hercegovinom, i pregovori su... razgovori... pregovori su bili na raznim osn...
4 nivoima; sa predsednikom kluba, sa nekim intelektualcem, sa nekom b...b
5 predsednikom stranke, sa... Mislim, s...svi su... u porodici su ljudi g... raspravljali
6 o tome kako će biti rešenje za Bosnu i Hercegovinu. Znači, kad /nečujno/
7 porodica, il' nekakvo slavlje, ljudi razgovaraju o tom pitanju. To je isto bilo
8 na skupštini. Imali smo svoje, da kažem, Predsedništvo s...skupštine; predsednik,
9 potpredsednik, sekretar, predsednici vijeća. I tu smo razgovarali i pokušavali
10 nekako da nađemo rješenje, pa kad bi se pojavio jedan mali, mali nagovještaj
11 nečega pozitivnog, mi smo svi bili srećni. Znači, kriza je bila toliko
12 uznapredovala, kao nekakva karcinomna bolest, da mi sad kažemo: daj, samo oveo...
13 da ćemo ozdraviti. E, tako je bilo, mnogo pregovora. Svi su ljudi zainteresovani
14 bili, i meni se čini da nije bilo teme koja je bila važnija. Čak i fudbal je
15 bio... ovaj, kad... e... k... neko ima slobodne aktivnosti u drugom planu, naspram ove
16 dežurne e... teme. Televizija se gledala, i svaka izjava, mala, bilo je rečeno
17 samo: e, biće bolje ili... ili biće gore. I... i a... gospodin Kecmanović je u jednom...
18 u jednom svom članku rekao, mene hvaleći, kaže: "Dok je Krajišnik tamo, neće se
19 raspast' Skupština." Ja sam stvarno tako i mislio, da trebam se što g... više
20 žrtvovati, da bi se skupština održala, da se ljudi sastaju, i dok se god...
21 postoji kontakta, neće bit' rata. A toliko je bilo opasno da bi došlo do rata.
22 Tako da sam ja maksimalno se založio, i nekad bi... osjećam grižu savjesti, iako
23 nisam ništa mogô posebno pomoći, ali trebô sam više posvetiti možda porodici,
24 ali j...jednostavno takve su prilike bile.

25 P: Što se tiče nastavka razgovora s Evropskom zajednicom i Cutilheirom,
26 tačno je, zar ne, gospodine Krajišnik, da su sastanci sa gospodinom Cutilheirom
27 i njegovim kolegama, a koje ste imali u martu 1992. godine, možda i krajem
28
29
30

1 februara, da ste imali i odvojene razgovore sa predstavnicima hrvatske
2 zajednice?

3 O: Da. Tačno je.

4 P: A činjenica da ste imali te razgovore, da li je ona bila poznata
5 gospodinu Cutilheiru?

6 O: Pa, ja sad sa ove distance, ako bih htjeo /sic/ da budem precizan,
7 plašim se da... da nešto ne pogriješim, ali ovo je sigurno: gospodin Cutilheiro je
8 jedan divni diplomata, i njegov cijeli tim. Stalno je ohrabrivao naše
9 bilateralne razgovore: svako sa svakim nek' sjedne, pa ako može naći, da l' u
10 troje il' dvoje, ne na štetu treće strane - ako su dvojica - da bi se približili
11 stavovi i da bi lakše našli rješenje. Ako je to ohrabrivao, siguran sam... ja znam
12 je... za jedan razgovor, čak je i insistirao d... a... znao je da smo mi iz Brisela,
13 mislim, otišli u Grac i sastali se sa hrvatskom stranom. Mogli smo se mi sastati
14 b...bilo koja strana sa drugom stranom - nije bilo rešenja bez treće strane. I
15 zato je gospodin Cutilheiro, kao iskusan diplomata, rekao: "Svaki dan ako
16 hoćete, sjedite. Dajte samo nadite rješenje. Evropska zajednica će, kao dobar
17 davalac usluga, biti srećna."

18 P: A da li su pregovarači za bosanske Srbe i dalje bili Vi, doktor
19 Karadžić, gospodin Koljević?

20 O: Da. Da. Mislim, uglavnom, nas trojica, iako je bilo i drugih. Al',
21 mislim, to su stru... više stručnjaci, a n...nas smo trojica uglavnom bili. mogu i
22 reći šta je pr... šta je bilo i presudno, al', mislim, ako t... ako je to potrebno.

23 P: Neću Vas o tome pitati. Ako možete tome dati nekakvu predstavu,
24 nekakvu brojku ili omjer, iz cjelokupnog vremena u mjesecu martu 1992. godine,
25 koja je proporcija, koji je omjer Vašeg ukupnog radnoga vremena je bilo

26

27

28

29

30

1 posvećeno međunarodnim pregovorima? A u to uključujem i pripreme i sav ostali
2 posao koji sa time bio u vezi.

3 O: N...najteže mi je pitanje kad me vi sa zapada pitate da kažem broj. Ja
4 to jednostavno... šta Vam god kažem, koji je broj, neće to bit' tačno. Ja Vam
5 kažem da je... stalno smo radili na tome. I k... i u kancelariji, i...i... ovaj, između
6 sebe, i tako dalje. Ovi međunarodni razgovori, oni su svi poznati. Mislim da
7 imaju na u... novinama, i tako dalje, i u Sarajevu, i tako da... i... a... mislim, i u
8 Lisabonu, i u Briselu, i u Ženevi, i tako dalje. Ali mimo toga, kontakti su bili
9 svakodnevnici. Kad kadem /sic/ svakodnevnici, ne bukvalno, ali se može reći da je u
10 kontinuitetu /sic/ smo samo radili, i stalno pokušavali da... da... da neke male,
11 sitne s... možda sitnice, koje su nekad krupne za... za rešenje problema, da
12 riješimo, da bi... upotpuni mozaik i da to rešenje bude ko... kompletno.

13 Pa, ću pokušat' da... da ne ispadne da na... da Vam ne odgovorim na pitanje.
14 Mi smo bili srećni kad se pojavio posrednik, i onda je domaće... domaći sastanci,
15 znači u Bo... u Sarajevu, su bili u funkciji priprema raščišćavanja i manje važni,
16 nego što su međunarodni. Oni su jednostavno bili a... da... da bi se što spremniji
17 bili tamo i raši... i raščišćene dileme, i da bi otišli u... u Lisabon ili... ili u
18 Brisel, il' u Ženevu, ili ne znam sve gdje smo bili. Tada nismo bili u New
19 Yorku, kao što je jedan svjedok ovde govorio, i tako dalje. Nismo bili u
20 Americi. Procentualno, ima... imam osjećaj da smo 100% radili na jednom, i na 100%
21 na drugom, a... a to nije tačno. Radili smo, znači, s... gotovo sve je bilo na
22 rešavanju krize. A ja brojčano stvarno ne bi m...mogao reći, jer bi to bilo /sic/
23 pogađanja; dva puta, tri puta, 15 puta, il' pe... 5%, il' 10% - to bi bilo
24 pogađanja. ali, kad kažem stalno, posao i glavna preokupacija je bila a... rešenje
25 krize.

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, gospodin Krajišnik je
27 ponudio da nam objasni zašto su njih trojica bili pregovarači. Ja bih želio da

28
29
30

1 čujem to objašnjenje, pošto to nije slučaj u svim jurisdikcijama da
2 predsjedavajući parlamenta sudjeluje u inostranim pregovorima. Stoga bih želio
3 da to čujem.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Svakako, časni Sude.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, gospodine Krajišnik, možete
6 li nam dati to objašnjenje?

7 SVEDOK: G...gospodin Stewart je pri... t... pričao koja... koja su trojica
8 razgovarala i sa drugom stranom. Znači, mislim da muslimansku i hrvatsku stranu.
9 Normalno, kasnije i kao delegacija srpske strane u pregovorima. Gospodin
10 Karadžić je imao, da kažem, bliske odnose sa hrvatskom stranom. I hrva... hrvatska
11 strana je to... je imala naklonost prema Karadžiću. A muslimanska strana je više
12 puta izražavala želju da bi voljela kad bi u tom timu bio Krajišnik, pa su mene
13 malo, ovako, ovaj, kritikovali iz srpske strane, kako imaju simpatije Muslimani
14 prema meni. I pokojni Izetbegović je jednom rekao: "Znam da svi vi mislite isto"
15 - misli se on: protiv ste nas - "a nekako mi drago kad to g... dođe Krajišnik, pa
16 on to iznese. Pa, nije baš tako rogobadno." Naime, htio sam da kažem, iako ovo
17 je više bilo as... a imalo je jednu dubinu, da su... teško je bilo a... kad stve vi u
18 nekome k... u k...konfliktu, nekada delegaciju određuje i ona druga strana. Mi nismo
19 tražili ko će biti u muslimanskoj strani, niti hrvatskoj - nek' odaberu koga god
20 hoće - ali je poma... pomalo, po inerciji, gospodin Kar... Koljević i ja, pošto smo
21 bili delega... u delegaciji Bosne i Hercegovine - ostali smo u toj delegaciji -
22 ali je pomoglo i ovo što sam naprijed reka... pa... par... pomoglo je i ovo što sam
23 naprijed rekao. I zato sam Vam i rekô primjer da je gospodin Karadžić bio u
24 jednoj tajnoj a... ovaj... ovaj, posjeti sa hrvatskom stranom. Jednostavno, nekada
25 druga strana... draže je s nekim da porazgovaram, nego sa nekim drugim /sic/. E,
26 to je o... možda ne dovoljno važno, ali... ali je jedna od

27

28

29

30

1 malih tajni, i... i činjenica.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam na tom odgovoru. Moram da
3 kažem da sam bio malo zbunjen jer nisam pratio pitanje. Pitanje je bilo o
4 pregovaračima u ime bosanskih Srba, a ja sam u glavi još uvijek imao međunarodne
5 pregovore, a pitanje je bilo jasno usmjereno na domaće pregovore između
6 stranaka. Ali i ta je razriješena dilema.

7 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Samo da dopunim to pitanje. Da li je
8 postojala neka vrsta... Da kažem to na drugi način. Ko Vam je dao mandat, ko je
9 donio odluku da ste vas trojica pregovarači? Da li je bio neki sastanak, da li
10 je bio neki sastanak SDS-a? Da li su to bili poslanici u parlamentu? Da li je
11 postojao mandat, i ko vam je dao taj mandat? molim Vas, da nam to kažete.

12 SVEDOK: Hvala Vam, gospodine sudija. I... sad ću odgovoriti. Sjednica 24.
13 oktobra, a... a i kasnije sjednice, su odredile jedan širi broj ljudi koji će i...
14 moći da pregovaraju sa drugim stranama. Njih je, kol'ko znam, šest ili sedam:
15 Karadžić, Koljević, Krajišnik, Plavšić, Maksimović i Buha. I 27. jula - evo,
16 naći ćete u skupštini - poslije 12. maja, prva skupština u toku rata je bila...
17 postavljeno pitanje ko će biti u delegaciji; a trebali smo da idemo u London. I
18 pošto smo imali klub poslanika, vidio sam da mnogi ljudi pretenduju da bi htjeli
19 da idu u tu... u to... u tu delegaciju, i ja sam ponudio da ja ne idem, i t...tražio

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sam da zamjenu n...naprave umjesto mene. Pročitacete u toj... u toj skupštini. I
2 tada je vođena rasprava, duga, i na kraju su rekli: ovlaštujemo /sic/ tih šest
3 ljudi; neka Karadžić odredi ko j... bi bio najpovoljniji da bude /sic/t...tri
4 čoveka. I Karadžić je objasnio. Muslimanska strana najviše voli kad je to u
5 čet'ri oka. A ja pokušavam da bude više prisutnih, da to ne bude razgovor *face*
6 *in face*, znači u... lice u lice, zbog toga što bi to bilo nešto zavjerenički. I
7 druga sjednica je bila takođe kasnije, gdje sam ja takođe ponudio, u Bijeljini.
8 Jer sam vidio da neki ljudi bi... imaju pomalo i ljubomore. Naći ćete to... Ne u
9 Bijeljini, nego u Zvorniku. Znači, mandat za m...moje uvrštavanje u delegaciju
10 jeste bio od skupštine, u širem obliku, a u užem je prema prilikama a... po
11 inerciji smo poslije bili. A u prvoj je odredio bio gospodin Karadžić, u
12 međunarodnim pregovorima. To se sve može vidit' /sic/ u sku... u skupštinskim
13 stenogramima.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam.

15 G. STEWART: [simultani prevod]

16 P: A stručnjaci koje ste spomenuli na stranici 36, redak 9, Vi ste
17 govorili o njima kao o tehničkim stručnjacima, a oni zapravo nisu bili niti
18 poslanici niti političari. Mislim da ste ih na taj način spomenuli. Da li sam u
19 pravu?

20 O: Da, u pravu ste. To su uglavnom bili vrsni pravници, koji su potrebni
21 bili za ovakav... ovakve razgovore.

22 P: Tokom mjeseca marta 1992. godine, bilo je nekih pet sjednica
23 skupštine; od kojih su dvije održane istoga dana, 24. marta, jedna za drugom;

24

25

26

27

28

29

30

1 zatim su sjednice održane 11., 18., 24. i 27. Vi ste časnom Sudu pričali o Vašem
2 radu u pregovorima. Da li su postojala još neka područja praktične odgovornosti
3 koja su se odvijala, znači izuzev ovih pregovora i rada u skupštini, koje su se
4 odvijali u mjesecu martu?

5 O: Ja se ne mogu sjetiti da je nešto bilo posebno važno, al' ako možda
6 mogu da pogodim šta bi Vas interesovalo. Ja sam imao pune ruke posla, da radim
7 svoj skupštinski posao i da učestvujem u ovim pregovorima. I nisam... sve
8 imputacije da z... i...imputiranje da sam nešto učestvovô u nekim stranačkim
9 poslovima, apsolutno nisu tačne, jer nisam imô vremena. Evo, ilustracije radi,
10 s...sve sjednice Izvršnog odbora es... Srpske demokratske stranke, ja nijednoj nisam
11 prisustvovao, a prisustvovô je i Karadžić, i Koljević i drugi. Iako bi' mogô kao
12 gost da prisustvujem, nije to... i tako dalje, jer je to oduzimalo mnogo... mnogo
13 vremena, a, pored moga, privatnog, ovog problema, tako da sam pokušavô da svedem
14 samo na ono što je moj mandat. To se sve može iz papira vidit', a imaju i
15 dokumenti.

16 P: Tokom tog mjeseca, da li ste imali neke kontakte sa predstavnicima
17 opština, na kojima ste razgovarali o pitanjima organizacije unutar opština?

18 O: Ja sam, u toku ovog a... ovih... a... da kažem, ovaj, odgovaranja na
19 pitanja, rekao gdje sam bio, u tom svom jednogodišnjem mandatu. I ne sjećam se
20 da li je to nešto slično bilo u martu. Ali ja nisam a... učestvovao u...u tome kako
21 će biti opština organizovana. Možda nekada je bio nekakav problem gdje bi trebô
22 biti uloga medijatora, da bi n...neke strane smirili, pa je primjer opštine Novo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Sarajevo, koje je ovdje izneseno, pa sam ja to pomogao, ili slično. Ukol'ko je
2 neka delegacija došla, navešću primjer - ne znam da l' je to u martu - ali
3 delegacija iz Drvara je došla kod gospodina Karadžića. I on je rekô: to nije
4 stranački posao, idite kod predsednika skupštine. I kad su došli kod mene - tada
5 mi je baš supruga bila u teškom stanju - oni su se svađali u Drvaru, gdje su
6 samo Srbi, oko ovih... uređenja građevinskog zemljišta, gdje će ko dobit'
7 lokaciju. I ja sam sad, kao posrednik, pokušô da to riješim, jer je, nažalost,
8 tada s...srpske opštine su išli /sic/ kod srpskih predstavnika u vlast,
9 muslimanske kod muslimanskih, a hrvatske kod hrvatskih. I oni su, kao srpska
10 opština, došli kod mene, iako to nikakva moja nadležnost nije bila. I taman sam
11 ja to sve završio, i da pođem da posjetim suprugu, i vratim se slučajno tu, oni
12 se opet posvađali. I rekô sam poslije da je jedna delegacija otišla na lice
13 mjesta, pa je... il' da l' sam ja otišô - to ne sjećam se - pa je poslije nekako
14 to pomognuto. A...ali, to nije bila nadležnost. Imate dokumenta, poslovnik i... i... i
15 Ustav, skupština, ni Bosne i Hercegovine, ni Republike Srpske, nije po Ustavu
16 imala nikakvu nadležnost nad opštinskom skupštinom, a s time ni predsednik
17 skupštine, republičke, nije imô nikakvu jurisdikciju nad opštinskim skupštinama.
18 Mogô je samo da... da, kao pomagač, nešto pomogne, ali nije mogô ni kazniti, ni
19 smijeniti, niti za... niti bilo šta drugo uraditi. To možete viditi /sic/ u
20 poslovniku i u Ustavu - sve to postoji.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Krajišnik, pretpostavljam da malo prebrzo govorite nego što
2 bi bilo dovoljno komotno za sve strane. Stoga bih predložio da govorite malo
3 sporije.

4 Da li sre u martu 1992. godine imali neke sastanke sa predstavnicima
5 bilo kojeg kriznoga štaba, iz bilo koje opštine?

6 O: Ja se ne sjećam nijednog takvog sastanka. I... i, a... ja sam za krizne
7 šta... k... štabove... Naime, ako Sudsko vijeće dozvoli, ja bih jedno malo objašnjenje
8 dao.

9 P: Gospodine Krajišnik, imate potpuno pravo da date bilo kakvo
10 objašnjenje koje je...

11 O: Kriz...

12 P: ...sastavni dio odgovora na postavljeno pitanje.

13 O: Krizni štab, kao naziv u našem bivšem sistemu, je uobičajeno tijelo
14 koje se formira kad nastupi kriza; pa je bio štrajk u firmi, pa je bio */sic/*
15 poplava - i to je kao normalno. Ja ne znam da li je igdje to zapisano kao
16 mogućnost, kao normalno da se tako */sic/* tijelo formira. Sastanu se ljudi, i
17 taj... i to *ad hoc* tijelo rješava probleme. Zato ja ovde pokušavam da budem
18 precizan, jer je ovde... ne radi s... a... m... ne vjerujem da se radi o
19 nerazumijevanju, nego se govori o kriznim štabovima koji su imali političku
20 ulogu.

21 Ja, osim ono... Novog Sarajeva - ako se sjećate - tu je bio jedan razgovor
22 - gdje su se dvije strane sukobile, ja nisam tada shvatio da je to nikakav
23 krizni štab, nego sam... m... raskolije */sic/* između stranke i... i ljudi koji su u
24 vlasti. I znam, jedan je čovjek došô kod mene, a drugi je kod Karadžića, pa smo
25 ga... pa smo sastavili ih i porazgovarali. Zato sam siguran da ja nisam ni s

26

27

28

29

30

1 jednim takvim kriznim štabom razgovarao. Ne isključujem ja da to nije bio krizni
2 štab, ali ja nisam a... i bio svjestan da je to tō tijelo.

3 Molim Vas, to je sve objasnio jedan svjedok Tužilaštva, iz Doboja, kad
4 je rekao: "Pa, i mi smo imali krizne štabove." U nas je to potpuno normalno
5 bilo, da se formira kad je kriza. A pogotovo samo što rat nije nastupio, svako
6 selo je moglo da formira krizni štab. Imate v... jedan podatak: Bratunac. U julu
7 mjesecu 1991. godine, jedno malo selo je formiralo svoj krizni štab, da niko
8 nije to znao. Eto, to je moje o... ovaj, jedan pokušaj da Vam predočim situaciju
9 kakva jeste bila. i, nismo u to... to smatrali ništa loše. Eto, izvolite.

10 P: Gospodine Krajišnik, kada Vam je gospodin Josse postavljao pitanja,
11 Vi ste spomenuli jedan incident, zapravo ubistvo na jednom vjenčanju, ubistvo
12 Srbina na vjenčanju. Bez obzira šta se zapravo desilo tom prilikom, čini se da
13 je bilo nekakvo opšte mišljenje da se to desilo 1. marta 1992. godine. Vratimo
14 se sada na kraj marta, početak aprila. Šta ste Vi smatrali početkom rata?

15 O: Ono što sam ja prigovorio izvještaču koji je krivo informisô, pa sam
16 se Vama obraćô za zaštitu, interpretirano je da je referendum, za koji sam ja
17 kao okrivio srps... onaj, Stranku demokratske akcije, glavni uzrok rata. To nisam
18 rekô. Nit' je referendum bio glavni problem. Proveo je i srpski narod plebiscit,
19 pa se nije desio rat. Ja sam smatrao, i danas smatram, da je prerano priznanje
20 Bosne i Hercegovine, bez transformacije kako je obećano, bio jedan a... jedan

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 povod da se naprave /sic/ nezdrava klima. I to je... za tô, kad govorim, možemo mi
2 okrivljivati bilo koga. Kad se nas... naprave posljedice, ne zna se ko je to sve
3 počeo. Ali ja ne mogu... i molim Vas, oprostite, ako dozvolite, a ja znam da će mi
4 dozvoliti gospodin Stewart.

5 Tada je muslimanska strana bila u velikom i...iskušenju. Evropska
6 zajednica joj kaže: provedi referendum; priznaćemo te. Dobićete državu. Nije
7 tajna, Muslimani, zbog nataliteta, za deset godina su mogli da imaju,
8 demokratski, većinu. M...Momčilu Krajišniku je Evropska zajednica, 1993. godine -
9 ja sam bio u delegaciji sa gospodinom Buhom - isto slično... slično primamljivo
10 rešenje ponudila. I potpisali smo deklaraciju u Ženevi, u septembru 1993.
11 godine, gdje smo rekli: a... pet godina će biti Bosna i Hercegovina, a poslije
12 toga se može izjasnit' Republika Srpska da izađe iz Bosne i Hercegovine. Kao što
13 sam ja tada bio u iskušenju, i potpisô sam, i potpisô je gospodin Izetbegović, i
14 gospodin Owen, gospodin Stoltenberg, tako je i gospodin... ovaj, gospodin onaj...
15 Izetbegović bio tada u iskušenju. Ja, uz puno uvažavanje, okrivljujem što se
16 tako brzo priznala Bosna i Hercegovina. Jasno je bilo da su Srbi protiv, i
17 postoji ustavna procedura, i na neustavan način to je urađeno. I to je za mene
18 glavni razlog početka rata.

19 S...svi koji su učestvovali, i mobilizacija, i sve ostalo, sve je to
20 preduzeto nepromišljeno, da bi se, kao, sačuvala Bosna. Kad počne rat, onda je
21 teško sačuvati bilo šta. Znači, za mene, referendum... vidjeli ste vi, gospodo
22 sudije, mi smo ovdje držali sjednicu, i rekli smo: mi nemamo ništa protiv
23 referenduma. Mi ćemo ga smatrati da je izjašnjavanje muslimanskog i hrvatskog
24 naroda. Kao što su se Srbi na plebiscitu izjasnili. Nije to isto, ali je... I

25

26

27

28

29

30

1 onaj ko je medijator tu ocijeniće, arbitrirati, i reći: čekajte, treba to i tō
2 uraditi.

3 Ono što je uznemirilo Srbe, srpski narod, zatraženo je da se izgl...
4 prihvati kovencija /sic/ o nacionalnim manjinama. I znate, kad ste vi narod, a
5 da bi postali nacionalna manjina, veliko /sic/ uznemirenost postala. Ja nisam
6 subjektivan. Ja sam siguran da taj rat nije ni proizveo, niti počeo srpski
7 narod. Ja... Politika. A sada, na... na lokalnom planu je bilo raznih incidenata.
8 Tako da sam dužan objašnjenje, da kažem ono, i hvala Vam što ste mi pružili
9 mogućnost.

10 I sad zna cijela Bosna i Hercegovina, jer i to svaki čovjek zna. Tamo
11 ljudi znaju ovo što ja pričam. Ne... mož... ne može se sakrit' nešto, jer bilo bi
12 nepravedno kad bi' ja rekô: jeste, referendum je, a vi ste juče, Srbi, proveli
13 plebiscit. Nije bilo incidenata. Srbi... Muslimani nisu bili protiv. Zašto bi vi
14 bili protiv toga j... recimo, nepriznatog referenduma za vas. Ne, nego je
15 uslijedilo brzo priznanje, i to je... to je u... došlo do rata.

16 P: Gospodine Krajišnik, pitanje koje Vam želim sada postaviti tiče se
17 možda ne toliko uzroka, onda, rata, nego samo kada je počeo. Da se sada
18 prisjetimo, taj referendum o kojem ste govorili, on je održan 29. februara i 1.
19 marta. Ono vjenčanje o kojem smo danas razgovarali, to se također dogodilo 1.
20 marta. Na temelju iskaza koje smo čuli tokom ovog predmeta, sasvim je jasno da
21 je u drugoj polovini aprila već izbio rat. Dakle, u tom periodu, između početka
22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 marta, a prema kraju aprila, kada ste Vi, gospodine Krajišnik, sami sebi rekli:
2 Bogami, počeo je rat. Nismo ga uspjeli izbjeći. Došlo je do rata. U kom
3 trenutku?

4 O: Hvala Vam na pitanju. Evo, gospodo sudije, vidite, mjesec dana je
5 prošlo, najmanje, od referenduma do, da kažem, rata; to je 4. il' 5. april. A
6 tada je uslijedilo priznanje. C...cijelo to vrijeme, od referenduma, mi smo
7 pravili pregovore i tražili rješenja. Da je do... trebalo doći do rata, došlo bi
8 na početku, je 1', marta. Znači, suština je bila, onog momenta kad je druga
9 strana saznala da će biti priznata Bosna, objavljena je mobilizacija. I to je
10 objavilo Predsjedništvo ne... neustavno, i krnje Predsjedništvo; bez srpskih
11 predstavnika. I ta mobilizacija je bila kao kada vi jednu... je... jedan upaljač
12 prinesete benzinu. Zbog toga, ako mobilizaciju vršite bez srpskih predstavnika,
13 ona nije protiv spoljnog sara... nekoga neprijatelja, nego protiv... jedino protiv
14 Srba. Jel su Muslimani i hrvatski predstavnici proglasili mobilizaciju. I to
15 gospodin S...Stewart zna, pa će postaviti verovatno pitanje, šta sam ja tada činio
16 da odvratim gospodina Izetbegovića, da povuku tu odluku koja je, po meni,
17 izgledala vrlo opasna.

18 P: Tokom marta i u prvom dijelu aprila, dakle u tom periodu od otprilike
19 pet tjedana od referenduma, pa do tog datuma koji ste nam identificirali kao
20 zapravo trenutka kada je počeo rat, recite, kao prvo, jeste li Vi osobno bili
21 uključeni u bilo kakve pripreme od strane rukovodstva bosanskih Srba, iz SDS-a,
22 za taj predstojeći sukob.

23 O: Ne ja, nego niko nije bio uključen. Evo, daću Vam jedan, samo,
24 podatak. 5. ili 6. aprila, organizovan je takozvani veliki miting pred

25

26

27

28

29

30

1 Skupštinom i pred "Holiday Innom". Bilo je možda 50.000 ili 100.000 ljudi.
2 Organizovala je druga, da kažem, strana. Organizovali su nekakve... da li
3 opozicija ili ne znam ko drugi. Rukovodstvo Srpske demokratske stranke je bilo u
4 "Holiday Innu", i u jednom momentu, spiker radio-televizije kaže: iz "Holiday
5 Inna" - to je hotel blizu Skupštine - snajperisti gađaju ljude. I svav /sic/ je
6 taj... sve je tog... a... g... svi ti građani su pošli u "Holiday Inn" i s mukom je
7 rukovodstvo, gospodin Karadžić, gospodin Buha, Koljević - ja nisam bio tu - su
8 pobjegli, izašli jed... s mukom, a...ajd' da kažem na srpsku teritoriju. Da je
9 ikakva priprema bila, oni ne bili tu, gdje su mogli biti zarobljeni. I poslije,
10 na televiziji, su prikazivali jednog momka, koji je bio sekretar u sekretarijatu
11 gospodina Karadžića, kao snajperistu. Ja sam se od muke smijao. Nikakve veze taj
12 nije imao, nego je bio i...i... činovnik u...ur... u... u nekakvoj administraciji.

13 Sigurno nikakvih priprema nije bilo, ponavljam, jer smo 100% vjerovali
14 da može Jugoslovenska naroda armija da zaštiti naš narod, i da ćemo nać' neko
15 rešenje. Ovaj mirovni z... proces je bio da se skine Izetbegović, i da se i... i da
16 skine se n...nacionalne stranke. Pa, čak su narodni k... napravili su narodni
17 s...sabor, koji nije htio da izađe iz Skupštine, da oni naprave, kao, nove evo
18 izbore, i tako dalje. Ali su s... tada htjeli da... da ili ubiju, ili zarobe
19 gospodina Karadžića. Sve podaci imaju... imaju izvještaji u... u novinama, to lako
20 može sve proveriti, ovo što Vam govorim. A ja sam... oprostite, što se tiče mene,
21 prije dan, sam bio u... u skupštini, u svojom /sic/ kabinetu, i ujutro sam trebô

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da idem na s... na... na posao. Došli su pratioci kod mene, sa v...vozačem, i rekli:
2 "Nešto se dešava pred Skupštinom". i, rekli: "Ostani ti tu, odošmo /sic/ mi da...
3 do skupštine da vidimo šta je, pa ako bude bezazlena situacija, vratićemo se."
4 I tog mog pratioca su zarobili, i poslije smo ga jedva razmijenili. Zato nisam
5 ni otišô u skupštinu. Eto, koliko sam ja mislio da bi moglo doći do rata.

6 P: U toku tog perioda od pet tjedana, dakle od početka marta, incidenta
7 na vjenčanju, da li ste Vi lično primijetili, u Sarajevu, nešto što je bilo
8 slično ili se radilo o nasilnim sukobima, ili je predstavljalo neki znak toga da
9 će doći do sukoba?

10 O: J...ja sam Vam g... a... gospodine Stewart, opisao jedan događaj, kad je
11 gospodin Kukanjac došao kod mene u kabinet, da me proprati do moje kuće.
12 Razmišao šam /sic/ što je došao kod mene. A dobio sam odgovor brzo. jedino sam
13 ja van grada stanovô. Svi su stanovali s... možda d... 200 ili 300 metara od svojih
14 kancelarija. I on je, pošto je bio profesionalac i vojnik, došao da bi na neki
15 način, svojim prisustvom, zaštitio mene. I usput sam sretao razne barikade, to
16 je... nekako narod čuva, i svi su bili uplašeni. Bilo je neposredno pred ovaj
17 miting, gdje je ubijen, u Novom Sarajevu, Srbin policajac, i čim se nek... čim
18 neko je... incident na nekakvoj nacionalnoj liniji - n... može to biti kriminalni
19 incident - smatra se nedozvoljeni, i to je sad između nacija. Tako da je cijela
20 situacija bila kao bure baruta. Ali kad prevlada kod vas želja i nada, vi to
21 sve minimizirate. Tako sam ja to radio. Sve sam se nadô biće nešto, riješiće se,
22 pogotovo što smo mi u pregovorima bili toliko blizu rješenja, i ja sam zbog tih

23
24
25
26
27
28
29
30

1 informacija gajio veliku nadu u dobro rješenje.

2 P: da li ste lično vidjeli barikade tokom marta 1992.?

3 O: Jesam vidio. Evo, samo ću n... radi istine, radi Boga, reći k... nešto
4 što... što je... treba da ostane. Ja sam naišô na muslimansku barikadu. To je selo
5 raj mog sela. To je Sokolje. I u... i tu sam vidio ljude koji su rekli: "Nemojte
6 samo napast' vi nas, mi vas nikad nećemo napast'." Znači, ja sam bio srećan, pa
7 sam onda m... rekao ovima u Zabrdû: evo, dobio sam tu poruku, uspostavite vezu. Na
8 lokalnom se planu nekad nešto može mnogo bolje riješiti nego na globalnom.
9 Poslije je to bilo strah... strašno. Evo, tu je... i bili... i vidjeli ste i ovaj
10 Zekerijah a... k...k a... Smajić, kada daje onaj jedan intervju i u... telefonski
11 razgovor. Ali vjerujte, tada smo gospodin Kukanjac i ja razgovarali s tim
12 ljudima. Držali su puške, pa ne znaju šta će s puškama. Ja sam naišô sa
13 k...kolima. I zato Vam kaŕem, tada su bili i... i na drugim pla... ja doduše sam išô
14 samo jednim putem, pa sam to vidio, al' sam čuo i da je na drugim mjestima bilo.
15 Al' to sam čuo, nisam ih vidio.

16 P: Da li je to bila barikada koja je bila nešto poput kontrolnog punkta
17 kroz koji se prolazilo, ili se radilo o nečem drugom?

18 O: Da, da. M...mi kaŕemo "barikada", to bi trebalo bit' prepriječen put.
19 Nije, nego je b...bila naoruŕana grupa ljudi, koja je tu stajala i... k... i... i
20 zaustavljala, znate. O...o to... o toj, pod navodnicima "barikadi", ja govorim, kad
21 sam je tada vidio. A poslije je bilo i...i i zapreka, mislim kasnije. Al' tada je
22 to bilo, izašli su na ulicu dole, tu glavnu, i tu je bila ta... ta grupa s kojom
23 smo mi tada razgovarali. Čak sam... tu jedna česma ima, prirodna, pa smo čak
24 popili vodu i popričali, i tako dalje. Gotovo pred sâm ovaj 4. april je to bilo.
25 nekoliko dana prije toga.

26 P: Dakle, tokom perioda koji počinje s početkom marta, pa do negdje 4.
27 ili 5. aprila, da li je bilo bilo kakvih aktivnih priprema na srpskoj strani za

28
29
30

1 taj predstojeći sukob, barem koliko Vi znate?

2 O: Ja sam odgovorio, iskreno, da ja ni za kakvu pripremu ne znam. I
3 siguran sam da je ovo što sam Vam govorio, sa "Holiday Innom" i s ostalim, i
4 rukovodstvom, što je do mene dolazilo, bili su sigurni da neće doći do rata, da
5 ćemo naći neko rešenje. Jedno je veliko iznenađenje bilo za ljude kad je
6 nastupio taj presudni trenutak. Znači, nikakve pripreme, sa nivoa republike, ja
7 nisam osjetio niti sam čuo, nit' sam informisan. I v... uvjeren sam da nije bilo,
8 jel ovi elementi koje sam naveo, na tō sve ukazuju. Gospodin Karadžić čak nije
9 najelementarnije stvari uzō iz svoga... iz svoga stana. Znam da... da je tada tako
10 to bilo. Go... govorim kako je... što je istina. Nisam ja advokat gospodina
11 Karadžića, nego govorim što je istina.

12 P: Da li je postojala neka grupa koja se bavila izrađivanjem ratnih
13 planova u sklopu rukovodstva SDS-a, tokom marta 1992., kako god da se mogla
14 zvati?

15 O: Pa, ja sam se naslušō na raznim skupštinama hvala ljudi; neko je
16 naoružō, neko je ovo radio. Ja stvarno... ovaj, nikakav plan nije bio na nivou a...
17 ova... a... republičkom, niti ga ja znam, da je neko sad planirō kako ćemo šta
18 raditi. To sigurno nije bilo. Ali da je mnogo hvala bilo; ko je oslobio...
19 o...ovaj grad, ko je oslobodio ovo, ko je naoružō. Svakakvih je hvala bilo, da mi
20 čak nekada je bilo ogavno to slušati. Ima jedna knjiga ovde - do... vidjeli ste je
21 - *Ko je ko u Republici Srpskoj?*. Tu nema Krajišnika. Tu ima raznik /sic/
22 hvaldžija koji su nam pisali kako su važni bili. Ovaj, ja nisam m... jer svak' je
23 trebō da napiše nešto o sebi. Jednostavno, u ratu se pojave svi poroci, a laž
24 najviše, gdje ljudi onda veličaju određene zasluge, kao da se dijele ordenja.
25 Ali znači, odgovor je na Vaše pitanje negativan. Nisam o... nikakav plan ni... nije
26 postojao. Ne mogu reć' da... n...n nikad neću da kažem nešto što ne znam, ali morao
27 bi' ga znati. Zašto su bili onda u "Holiday Innu"? Što nisu... ne znam, il' nešto
28 drugo? Ja sam siguran da nikakav plan nije bio. Eto, u najmanju ruku da budem
29 pristojan, da ne kažem, ovaj, nešto što bi možda neko rekō: e, ovo liči na tō.
30 Znači, sigurno nije bilo nikakvog plana, jer je Jugoslovenska narodna armija

1 trebala da odigra glavnu ulogu med... koja bi trebala da održi mir.

2 P: Gospodine Krajišnik, želio bih da se sada vratimo na jedan dokazni
3 predmet. Zamoliću da Vam se donese dokazni predmet 412.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, riječ je o zapisniku Vijeća
5 ministara Skupštine srpskog naroda, u Sarajevu, od 13. januara 1992. godine.

6 P: Ovaj smo dokument već gledali ranije, doduše ne tokom Vašeg iskaza.
7 da li vidite da je predsjedavao gospodin Simović, i da je tu naveden cijeli niz
8 članova tog tijela?

9 O: Da.

10 P: To tijelo je bilo novoformirano tijelo, zar ne?

11 O: Da, da. U pravu ste.

12 P: To je tijelo zapravo predstavljalo prvu Vladu republike Srpske, sve
13 dok formalno i tehnički, nekoliko mjeseci kasnije, nije bila uspostavljena prava
14 vlada?

15 O: M...malu korekciju bih htio da... da napravim. Savjet ministara znači da
16 kao što su poslanici u isto vrijeme bili u Skupštini Bosne i Hercegovine, tako
17 su i ministri iz Vlade Bosne i Hercegovine predstavljali /sic/ savjet ministara.
18 Ili na ne... ili pomoćnici, ili zamjenici. I to tijelo... to tijelo je imalo
19 funkciju da... da... da radi određene poslove što u vladi ne štima, kao što u
20 skupštini ne štima, između strana. Nije to v...vlada koja je kasnije formirana po...
21 po zakonu, nego su ovi ljudi predstavljali znači tijelo, savjet tih ministara iz
22 Vlade Bosne i Hercegovine; kao što su poslanici iz Skupštine Bosne i
23 Hercegovine, kao što su dva člana iz Predsedništva, ispred srpskog naroda. I oni
24 su predstavljali jedno izvršno tijelo skupštine, a u prenosnom značenju može bit'
25 odgovor ovo... ovo što kaže gospodin Stewart, al' se ipak razlikuje od funkcije
26 koju bi trebala da vlada ima.

27 P: vi ste bili prisutni, to se vidi ovdje, kao i doktor Karadžić. To je

28

29

30

1 otprilike u četvrtom pasusu. Htio bih da Vas pitam u vezi sa jednom stavkom. To
2 se u verziji na engleskom nalazi na dnu druge stranice pod "Zaključak 2".
3 nekoliko strana dalje u dokumentu. Trebalo bi biti podvučeno. I naslov je:
4 "Izvršenje zadataka koji proizlaze iz proglašenja republike srpskog naroda."

5   PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema original.

6   G. STEWART: [simultani prevod]

7   P: Da li to vidite?

8   O: P...pošto ovdje ima dv... dva više... na više mjesta, ja samo da vidim...

9   P: Na sredini druge stranice, mislim.

10   O: Da. "Realizacija zadataka koji proizlaze iz deklaracije proglašenja
11 republike srpskog naroda." Da. Jeste.

12   P: Da. Drugi pasus nakon tog naslova. Tu stoji: "Zaključeno da prioritet
13 koji proističe iz proglašenja obuhvaća definiranje nacionalnih teritorija,
14 osnivanje vladinih organa i ekonomsko oduzimanje moći tekućim vlastima
15 Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine. u tom pogledu bilo je naglašeno da
16 je neophodno povući jasnu crtu između postojećih propisa koji nisu suprotni
17 saveznim propisima, i onih, republičkih i općinskih propisa, koji se nisu mogli
18 provesti na terenu." Dakle, prioritet definiranja nacionalnih teritorija, na
19 koji način se, u tom trenutku, planiralo da će se to izvršiti? Tko bi to radio i
20 na koji način, šta bi trebalo se uraditi?

21   O: Ja sam Vam zahvalan što je... što ste dali ovaj... iako ima još jedan z...
22 jedan zapisnik s...savjeta, pa sam ga... mislio da je to taj zaključak.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Naime, vođeni su razgovori, i već je bilo jasno kakav model treba da ima
2 buduća Bosna i Hercegovina. I jasno je da bi trebalo - vidjeli ste - jasno je da
3 bi trebalo da se utvrđuju n... gdje je koja nacional... jedinica... nacionalna
4 zajednica ima većinu. I pošto je već se prijavila Bosna i Hercegovina za
5 nezavisnost, ovo je bio politički potez, a i... i stvarni potez, da pokažemo gdje
6 to Srbi, etnički, imaju većinu. I zbog toga je savjet ministara trebao da to
7 identifikuje u pregovorima, da imamo argumente kada kažemo: evo, ova mapa bi
8 trebala biti m...malo korigovana; ovde ima o...ovoga više, ovog ima manje. Znači,
9 uslijedilo je, poslije 15. decembra, kad je poslat upit da se prijavi Bosna kao
10 nezavisna država, i prijavilo se Predsjedništvo, i Vlada - vidjeli ste, na
11 sjednici od 21.12., kako smo reagovali. Zbog toga je uslijedilo.

12 Molim vas, gospodo p... a... s...sudije, 9. januara jeste proglašena Republika
13 Srpska, al' u odluci koja je predložena bila od tima, od... od rukovodstva s...
14 skupštine, jeste bilo uslovljeno. Ima tu dokument kod Tužilaštva - uzeli su ga
15 iz kabineta gospođe Plavšić - da će stupiti repu... ta Srpska Republika Bosna i
16 Hercegovina, ta odluka, ako se proglasi Bosna i Hercegovina kao nezavisna
17 država. Na toj samoj sjednici, ipak su poslanici maksimalnim pritiskom
18 izdejstvovali da se taj uslov izbriše. 17. januara, poslije toga - oprostite mi,
19 samo minut, molim Vas...

20 PREVODILAC: Samo malo ako možete usporiti. Hvala.

21 SVEDOK: Hvala. 17. januara, javno gospodin Karadžić kaže, neo... nezavisno
22 od ove odluke: "Ne tražimo podjelu Bosne. Hoćemo transformaciju Bosne." - imam
23 dokument ovde - "Dajte da nađemo dogovor." I uslijedili su poslije toga odluka...
24 Skupština Bos... Bosne i Hercegovine, gdje smo veliku borbu vodili tri dana da se
25 nađe rješenje kakav će taj referendum biti i zakazan, a to je 25. januara.
26 Nažalost, kad smo sve našli rješenje, propole... propalo je to. Propalo je,
27 mislim, nismo se dogovorili, i referendum je išo bez saglasnosti srpskih
28 predstavnika.

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, iz praktičnih
2 razloga, Vijeće bi željelo da ranije pođemo na pauzu, tako da ćemo sada
3 napraviti pauzu do 17.50h.

4 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.
5 ... Početak pauze u 17.28h
6 ... Sednica nastavljena u 18.00h

7 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, izvolite nastaviti.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

11 P: Gospodine Krajišnik, kada smo gledali dokazni predmet Optužbe P412, a
12 to je dokument od 11. januara, ako sada okrenemo neku stranicu, mislim da
13 /?ćemo/ doći do jednog velikog naslova, podnaslova 2. Da li vidite brojevima
14 označene tačke?

15 O: Ja ne mogu da se snađem. /nerazgovetno/ samo.

16 P: Možda bismo mogli da nađemo drugi, gospodine Krajišnik. Nadam se da
17 te dobili dokazni predmet o kojem se radi.

18 O: /nečujno/

19 P: Ja gledam stranicu 3 Vaše verzije.

20 G. STEWART: [simultani prevod] A, časni Sude, i u verziji na engleskom
21 jeziku se radi stranici 3; to je paragraf broj 4.

22 P: I on bi trebao da se nalazi negdje na sredini 3. stranice Vaše
23 verzije.

24 O: /Nerazgovetno/... Ja stvarno ne mogu da nađem ta... to. Da l' sam ja to...
25 Kad sam kupio papire, vjerovatno da sam onda...
26
27
28
29
30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja mogu da dam svjedoku jedan
2 drugi primjerak. A ovaj ćemo naći kasnije.

3 P: Ne brinite se, gospodine Krajišnik, siguran sam da ćemo pronaći
4 original kasnije.

5 O: Izvinjavam se što sam malo napravio probleme. Izvol'te.

6 P: Dokument koji imate pred sobom, gospodine Krajišnik, treba da
7 pogledate 3. stranicu. U vrhu stranice, negdje na sredini 3. stranice, kaže se:
8 "Na osnovu izloženog, ministarski savjet zaključio je sljedeće." Da li vidite
9 zaključke koji su poslije toga? Pogledajte broj 4: "Radna grupa, koju su
10 sačinjavali Mićo Stanišić", i tako dalje. Dakle, stranica 3, na polovini
11 stranice otprilike.

12 O: To vidim, ali ne mogu da nađem Miću Stanišića. Da. Našao sam.

13 P: Dobro. Radna grupa, u sastavu Mićo Stanišić, doktor Vitomir Žepinić,
14 Nedeljko Ljaić /?Naić/ i Božo Novaković, baviće se pitanjima organizacije i
15 nacionalne bezbjednosti, i napraviće koncept. Mićo Stanišić je odgovoran za tu
16 grupu.

17 Možete li da kažete, gospodine Krajišnik, konkretnije, o čemu se tu
18 razgovaralo? Da li su spomenuta pitanja koja se tiču i organizacije i domena
19 funkcionisanja nacionalne bezbjednosti?

20 O: Ja znam da je... da su članovi saveta ministara trebali, svak' iz svog
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 domena, da napravi određen predlog mjera, koncept, plan, koji bi pomogao kako bi
2 se u pregovorima mogli da a... da adekvatno prestave /sic/ ono što mi želimo.
3 K...kad ovako konkretno vidim ovaj zaključak, onda on izgleda pomalo tajanstven.
4 A... ja ne znam da li su posle to pravili, ali znači svrha je bila da svaki a...
5 svako područje koje je u jednoj republici, bude obrađeno kako bi se dao doprinos
6 jednom planu koji se očekivao da će biti potpisan. To je svrha ovog ministarskog
7 savjeta. Ja ne vjerujem da je takav plan, recimo, d...da je... da... možda je ovo
8 materijal radni dat radnoj grupi, ali ja ne znam da l' su oni to... uspjeli nešto
9 napraviti'. Ne... ne sjećam se toga. Znam tačno da... šta je trebô ministarski savjet
10 da radi. Trebô je da, svako iz svog domena, pomogne da se napravi jedan koncept
11 kako da se, u pregovorima, dođe što do boljih rješenja, predlože, možda, nacрта
12 zakoni /sic/, i tako dalje.

13 P: Da. Gospodine Krajišnik, ne želim da Vas prekinem na neprimjeren
14 način, no općenito govoreći, ili u okviru opštih planova, Vijeće verovatno to
15 može dovoljno jasno da vidi iz sadržaja dokumenta. Ja se usredsređujem konkretno
16 na tačku 4. Ukoliko ne znate, gospodine Krajišnik, onda molim Vas da kažete da
17 ne znate. Ali konkretno ja Vas pitam o toj tački. I da li možete konkretnije da
18 kažete šta se podrazumijevalo pod onim radom koji je trebalo da obavi radna
19 grupa koju su sačinjavali gospodin Stanišić i ostali, a koja se odnosila na
20 aspekte organizacije i djelokruga nacionalne bezbjednosti? Možete li da
21 identifikujete pitanja, u vezi sa organizacijom i djelokrugom nacionalne
22 bezbjednosti, o kojima se tamo razgovaralo?

23 O: Ja sam Vama rekô šta je zadatak radne grupe, i mislim da je to i
24 bilo. Ali prije bi mogao da kažem, da na Vaše pitanje a... n...n ne mogu bi... tačno
25 sad da tumačim s ove distance šta ovo znači, jer se ne sjećam ovih zaključaka

26
27
28
29
30

1 sada, nego ih sad gledam pa pokušavam da tumačim. Ali ništa o... posebno, n... ako
2 želite to... ja znam da su oni trebali da pomognu da bi mi imali što bolju
3 poziciju u pregovorima.

4 P: Gospodine Krajišnik, onda ću preći na jedan drugi dokument. Taj
5 možete staviti na stranu. Možda da ga pronađete; to je dokazni predmet Optužbe
6 P415.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Molim da se gospodinu Krajišniku predoči
8 P415.

9 P: Opet da kažem, mi smo ovaj dokument vidjeli, ali prije dosta vremena.
10 Gospodine Krajišnik, tu se radi o zapisniku sa sastanka, koji je održan u Banja
11 Luci, 11. februara 1992. godine. Vi niste među onima koji su navedeni kao
12 prisutni. prije svega, gospodine Krajišnik, molim Vas da pogledate taj dokument,
13 da vidite šta je taj dokument, a pitanje će biti: da li ste tada, u februaru
14 1992. godine, znali da se taj sastanak odvija?

15 O: Nisam znao. Ja sam ovaj dokument o... u... mislim, u dva navrata, ovaj,
16 imao u rukama. Z...za mene je bio iznenađenje da je održan sastanak, ali n...nisam
17 tada znao da se održô ovaj sastanak.

18 P: Kada kažete da ste u dva navrata ovaj dokument imali u rukama, da li
19 mislite na prigode tokom ovoga suđenja, ili u nekim drugim prilikama, prije
20 nekoliko godina?

21 O: Ne. Mislio sam na suđenje. M...možda sam rekô "dva puta". Znam da sam
22 sigurno jednom imô, a mislim da sam dva puta u toku suđenja a...a mislim, kad je
23 bio gospodin Mandić i ne znam još ko, da je bio ovaj zapisnik... da sam r... ga imao
24 u posedu.

25 P: Gospodine Krajišnik, mislim da za potrebe Vijeća nije važno koliko
26 puta ste ga vidjeli tokom ovoga suđenja. I mislim da ste u pravu kada se radi o

27
28
29
30

1 kontekstu svjedočenja gospodina Mandića.

2 Pod naslovom: "Imena; Mićo Stanišić", da li to vidite? To je negdje na
3 samom početku dokumenta, podnaslov. Da li vidite?

4 O: /nečujno/

5 P: Tu se kaže: "Stav ministarskog savjeta, na prošloj sjednici, je da na
6 teritoriji u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini, koja je pod srpskom
7 vlašću, da se ta vlast mora osjetiti. Ministarstvo unutrašnjih poslova, ili MUP
8 - kako se često spominje - Bosne i Hercegovine, Socijalističke Republike Bosne i
9 Hercegovine, vode Muslimani a ne Srbi zato što Stranka demokratske akcije ima
10 negdje oko 1000 rezervista u stanici policije Stari Grad, od kojih su nekih 30
11 Srbi, koji skoro nemaju ni uniforme za razliku od ostalih koji su naoružani
12 najsavremenijim oružjem. Mora se raditi na organizaciji srpskog MUP-a, i to od
13 opštinskih preko regionalnih, do srpskog ministarstva. Srpski kadar u MUP-u mora
14 biti sredstvo za popunjavanje i snabdijevanje srpskog MUP-a, i obezbjeđenje da
15 će se sredstva dijeliti proporcionalno. Sa ovog sastanka treba prikupiti minimum
16 zahtjeva koji su neriješeni i uputiti ministru Aliji Delimustafiću, sa
17 primjerenim rokom za njihovo rješavanje."

18 Gospodine Krajišnik, da li ste znali da je trebalo da se radi na
19 organizaciji srpskog MUP-a, u to vreme?

20 O: U pregovorima je bilo, u svakoj varijanti, predviđeno da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 konstitutivna /sic/ jedinica ima svoj MUP, znači da policija pripada
2 konstitutivnoj jedinici. I u okviru tih nadležnosti, koje smo predviđali da
3 pripada konstitutivnoj jedinici, znači budućoj Srpskoj R...Republici Bosni i
4 Hercegovini, je pe... predviđano da bi... da ćemo imati MUP; znači srpski,
5 muslimanski i hrvatski MUP. A što se tiče organizacije, ovo što Vi postavljate
6 pitanje, ni o kakvoj organizaciji, faktičkoj, ni pripremi nije bilo govora. Nego
7 je bilo govora kada se i formira određeno tijelo, kao savjet ministara, da je to
8 jedan blagi pritisak na drugu stranu, da ono što smo se već dogovorili, da ovim
9 instrumentima utičemo na njih da ne odustanu od pregovora. I ovde cijela
10 diskusija gospodina Miće Stanišića je uglavnom tačna; ovo i za Stari Grad, i za
11 rezervnu policiju, i za nesklad, i za neslogu u MUP-u. I sve je ovo tačno što on
12 iznosi, a što se pogrešno predstavljalo u javnosti; da je jedinstven MUP, da nema
13 problema. A naprotiv, velika je mobilizacija rezervnog sastava, podjela oružja,
14 nejedinstvo, i tako dalje. To je stvarno bilo tako u MUP-u. Nisu postavljani
15 kadrovi srpski, stalno je bio problem diskriminacije, i tako dalje.

16 P: Ako pogledamo u zapisnik, prisutni su se javljali za riječ. No, ako
17 pogledamo zapisnik, na stranici 4 u verziji na engleskom, ili na stranici 6 u
18 Vašem primjerku... Da li to vidite?

19 O: Da.

20 P: To je spisak od 12 zaključaka. Pod brojem 1, formira se srpski
21 kolegij pri MUP-u SRBiH, od srpskih kadrova na rukovodnim funkcijama, i to po
22 svim linijama rada u MUP-u Socijalističke Republike BiH. Da li ste znali, u to
23 vrijeme ili nedugo poslije sastanka, da se formira takvo tijelo, takav
24 savjetodavni kolegijum?

25 O: Nisam znao, ali sam znao nešto drugo. Znao sam da je velike primjedbe
26
27
28
29
30

1 bilo na gospodina Žepinića, koji je po funkciji trebô biti glavni čovek u MUP-u,
2 i verovatno je ovo jedan odgovor, jer su bili k...kivni na njega što nije
3 realizovô da s...srpski kadrovi mogu da obavljaju svoju funkciju prema raspodjeli
4 u vlasti, v... u o...oblasti policije. To sam znao, i prisustvovô sam takvom jednom
5 sastanku, gdje su svi kadrovi n...napali gospodina Žepinića. A za ovo, nisam znao.

6 P: Ako se sada vratimo na stranicu 2 u verziji na engleskom jeziku,
7 vidjećemo izlaganje gospodina Andrije Bjeloševića. Da li ga vidite?

8 O: Da.

9 P: Dakle, to je na stranici 2 u Vašoj verziji. On, između ostaloga,
10 kaže, u trećem paragrafu: "Takođe iznosim pritužbe na rad zamjenika ministra,
11 Vitomira Žepinića. On potpisuje rješenja za prijem u radni odnos Muslimana u
12 Doboju, a ne potpisuje za Srbe." I to je bila jedna tipična pritužba, kakvu je
13 on iznosio u to vrijeme. Zar ne?

14 O: Da, da.

15 P: Vratimo se ponovno na zaključke. Pod 2 se kaže: "Srpskim kolegijumom
16 u MUP- SRBiH rukovodi i stara se Momčilo Mandić. On se stara za izvršenje
17 zaključaka." Pod 3, kaže se: "Nalaže se srpskom kolegiju MUP-a SRBiH da izvrši
18 sve potrebne pripreme za funkcionisanje srpskog MUP-a nakon donošenja Ustava
19 Srpske Republike BiH." Zatim se utvrđuje rok, 14. februar 1992. godine, za
20 sistematizaciju poslova. Zatim, 5, kaže se da se nijedno rješenje vezano za
21 kadrovsku politiku u MUP-u SRBiH ne može izvršiti bez saglasnosti pomoćnika
22 ministra, Momčila Mandića.

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Gospodine Krajišnik...

2   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastaviti.

3   G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

4   P: Na primjer, u zaključku 3, nalaže se srpskom kolegijumu...

5   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart.

6   G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude.

7   Je li prebrzo govorim, časni Sude?

8   SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

9   G. STEWART: [simultani prevod]

10   P: Da li znate, gospodine Krajišnik, šta je bila ta grupa? Kakvo je bilo

11 to tijelo, koje je dalo nalog? Vidimo zapisnik sa sastanka. Vidimo spisak

12 prisutnih. Da li znate kakvo je to tijelo bilo?

13   O: Ovo j... ovo je tijelo... ja sam uvjeren da... da... ovo su u stvari, na neki

14 način, vodeći ljudi iz srb... iz srpskog naroda u... ovaj, MUP-u Bosne i

15 Hercegovine, iz raznih krajeva Bosne i Hercegovine, kol'ko ja vidim ovdje. I oni

16 su se sastali i održali sastanak, i ova... i ove zaključke ovde donijeli. To je

17 n...neo... neoficijelno tijelo, znači n...ne... ne... nije postojalo ovakvo tijelo, nego

18 je... jednostavno su se oni spontano sastali. Svak' je bio u svome poslu

19 autonoman, do tada; neko u... u Nevesinju, neko u Bijeljini, neko u Banja Luci,

20 neko u Sarajevu, neko na republičkom nivou, i tako dalje.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Neću proći kroz sve ove navedene zaključke, no pogledajmo zaključak
2 12, u kojem se kaže: "Formirati komisiju koja će predložiti idejno rješenje
3 amblema srpskog MUP-a, kao i druge oznake u miliciji, i to do 1. marta 1992.
4 godine." Zatim, pod 16: "Intenzivno raditi na obučavanju i naoružavanju naših
5 radnika policije." Zatim, pod 18: "O navedenim zaključcima informisati
6 ministarski savjet."

7 Gospodine Krajišnik, da li su ovi zaključci i odluke ove grupe, na ovom
8 sastanku, da li su oni bili u skladu sa stanovištem i politikama rukovodstva
9 SDS-a?

10 O: A... s...sigurno da... da je ovo m...mimo onoga što smo mi željeli. Sve ono
11 što su konstatovali, mislim, što sam ovde vidio, uglavnom je tačno. Ali mi smo...
12 jedan se događaj desio prije posljednjeg sastanka, koji je vjerovatno uticao na
13 ono što se kasnije desilo sa MUP-om i samoproglašenjem, ali ovi zaključci ovde
14 su proizvod jednog stanja srpskih kadrova u MUP-u Bosne i Hercegovine. I oni
15 sada razmišljaju unaprijed: kad bude proglašena bo... S...Srpska Republika Bosna i
16 Hercegovina, odnosno kad bude uspostavljen jedan... ovaj, jedno o... ovaj, rešenje,
17 mi onda ćemo dati na ovaj način svoj doprinos kako će izgledati ta policija.
18 Ponavljam, policija je bila predviđena u svakom planu, a tada posebno, da će
19 pripasti konstitutivnoj jedinici. I zato su oni razmišljali unaprijed. Nama
20 nikakva realizacija policije nije odgovarala dok se pregovori vode. I zato je
21 nama iznenađenje ono što se desilo poslije, na zadnje... posljednjem sastanku
22 koje... kad smo bili u Briselu, kad je gospodin Mandić poslao depešu.

23 P: Tada, u februaru, pošto mi govorimo o februaru 1992., to nije bilo u
24 skladu sa onim što ste Vi željeli, a u kojim konkretnim aspektima to nije bilo u
25 skladu sa onim što ste Vi željeli?

26

27

28

29

30

1 O: Sve naše aktivnosti trebale su služiti kao politički pritisak, da bi
2 se došlo do političkog rešenja krize. Sve. Nismo mi željeli nijedan aktivni
3 potez, koji bi eventualno doveo do konflikta. I ovo ovde, sve što su oni
4 uradili, to je stvarno samoinicijativan sastanak, ali sastanak na osnovu poa...
5 kao posljedica dugoročnog trpljenja jedne nepravde i nesređenog stanja u MUP-u,
6 posebno vrlo loše uloge gospodina Žepinića, kao vodeće ličnosti ispred srpskih
7 kadrova u MUP-u. I to je glavni razlog zašto su oni ovo radili.

8 P: Spominjući određene zaključke koji su ovde navedeni, ako će to biti
9 od pomoći, gospodine Krajišnik, da li je problem ili razlika između stanovišta
10 te grupe i onoga što je željelo vaše rukovodstvo, da li je se tu radilo o
11 vremenskom okviru ovih predloga ili neki od tih predloga jednostavno nisu bili
12 ono što ste vi željeli, bez obzira na njihov vremenski okvir?

13 O: Bez obzira na vremenski okvir, s...sve što smo željeli jeste da svako
14 iz svog domena napravi određene predloge, ako se dođe do političkog rešenja,
15 koje se nagoveštavalo i vidjelo. Ni u jednom ko... nijednom momentu, ni u jednom
16 vremenskom periodu nije bio zadatak da se pravi... prave neki radikalni potezi
17 koji bi bili jednostrani. Ima ovde zaključaka koji izgledaju tako, i nisu
18 provedeni, ali su... izgledaju izazovno kao da neko nešto radi što a... znamo da... da
19 nije vrijeme, jer nije još sporazum postignut.

20 P: Da li je rukovodstvo SDS-a htelo da, na kraju, ima odvojeni srpski
21 MUP?

22 O: Rukovodstvo republike... zapravo srpskog naroda, odnosno pregovarački
23 tim da budem precizniji, i šira... i šira platforma jeste bila da smo htjeli ono
24 što je predlagala Evropska zajednica, a to je da u ingerencijama konstitutivne

25

26

27

28

29

30

1 jedinice, buduće, bude MUP te konstitutivne jedinice. On ne bi bio bukvalno
2 srpski, on bi bio sastavljen od proporcionalnog kadra iz te konstitutivne
3 jedinice. U srb... Srpskoj Republici, zapravo u republici srpskog naroda u Bosni i
4 Hercegovini pretežan broj bi bilo, u policiji, Srba, jer bi tu bilo pretežan
5 broj i na... i a...a i Srba. Ali je suština, sve govorimo o miru i o pregovorima.
6 Znači, i nazvan je srpski MUP jer se podijelio pod jednim nenormalnim uslovima.
7 Po... u svakoj opštini se izdvojili kadrovi; nije na osnovu političkog rješenja
8 nego na osnovu nekakve... posljedica kao krize. Ali sporazumi su predviđali da MUP
9 bude u konstitutivnoj jedinici.

10 P: Ovaj prijedlog ili ovi prijedlozi, koje smo vidjeli u dokumentu koji
11 smo upravo gledali, jesu li oni kasnije bili preneseni nekoj grupi u kojoj ste
12 Vi bili?

13 O: Ja ove predloge nisam nikada - jer se ne sjećam - vidio. Znači, nis...
14 a... ovo je... ovde sam, kad sam došao, vidio ovaj zapisnik i ovo, ali ne sjećam se
15 da je to neko meni prezentirô i da sam ja u toku. Pogotovo što sam znao da bilo
16 šta neko radi, to je samo priprema i politički pritisak, a ne realizacija nečega
17 što bi moglo biti u praksi provedeno. K... a... to je apsolutno istina, da je
18 trebalo biti kao jedan pritisak, jer drugog načina nismo imali nego da ovakvim
19 načinom pokušamo doći do političkog rješenja, jer nismo mogli nadglasat' nikoga,
20 nismo mogli išta izdejstvovat' na silu, i tako dalje.

21 P: Zamoliću da Vam se sada preda dokument P420.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, u dokumentu stoji...

2 G. STEWART: [simultani prevod] Mislite na 415, časni Sude?

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Ovaj o kojem ste postavljali
4 pitanja maloprije. Gospodine Krajišnik, tu stoji da bi dogovor postignut na
5 sastanku trebao biti predložen Savjetu ministara i Skupštini Srpske Republike
6 Bosne i Hercegovine, i nakon potvrde da to treba biti pokrenuto. Da li se
7 prisjećate da je to bilo poslan, ako Vi to i niste vidjeli u to vrijeme, dakle
8 da je to bilo proslijeđeno Skupštini Srpske Republike, s obzirom na to da se tô
9 izričito ovdje spominje?

10 SVEDOK: Da. Ako je poslato, moralo je biti na sjednici. To je jedna
11 logika. Ja se stvarno ne sjećam. Ja kažem sada a... pod pretpostavku, da je to
12 neko poslao, ja Vas uvjeravam da bi ja... da sam primio ovo, da bi to smatrô kao
13 izvršenje zadatka da bi imali politički pritisak, a ne realizaciju. Sve ima u
14 zapisnicima, da li je ovakav izvještaj bio. Ja m... ja se ne sjećam takvog
15 izvještaja.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ako smijem samo spomenuti
17 konkretni citat, koji ste pročitali iz dokumenta, je zapravo nešto što je rekao
18 gospodin Slavko Drašković /fon./, a ne nešto što je sadržano u zaključcima sa
19 tog sastanka. zaključak broj 18 navodi da u navedenim zaključcima /?treba/
20 informisati i ministarski savjet. Nadam se da razumijete što želim time reći.

21 SVEDOK: Ja. Tačno.

22 G. STEWART: [simultani prevod] Vi ste citirali tekst...

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, u potpunosti se slažem s Vama. Jedan
24
25
26
27
28
29
30

1 od sudionika je to rekao, te nije dio zaključaka sa sjednice. Imali ste pravo da
2 ste mi skrenuli pažnju na to.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

4 P: Dakle, gospodine Krajišnik zamoliću da sada dobijete broj 420,
5 dokument 420. Ovaj smo dokument već vidjeli tokom iskaza gospodina Mandića, koji
6 ima pečat od 31.03.1992. A čini se da je bio upućen ministru MUP-a Bosne i
7 Hercegovine. To je bio gospodin Delimustafić, zar ne?

8 O: Oprostite. o... za... g... ovo je gospodin... ovo sam dobio go... depešu
9 gospodina Mandića?

10 P: Da. To je to.

11 O: /nečujno/

12 P: Ministar MUP-a, u to vrijeme...

13 O: Jest. U pravu ste, u pravu ste. Nisam razumio. Gospodin De... Alija
14 Delimustafić je bio ministar MUP-a Bosne i Hercegovine.

15 P: Upućeno je i - tu na engleskom, možda nije sasvim jasno; možda na
16 srpskom jeste. Ja ću pročitati - SJB, službi javne bezbjednosti; i SDB, službi
17 državne sigurnosti, to jest bezbjednosti. Dakle, upravama - svima; SJB - svima;
18 načelniku SUP Sarajevo, sekretaru. Dakle, dokument je poslan na cijeli niz
19 adresa. To je barem jasno iz samog dokumenta. I tu stoji: "Na sjednici održanoj
20 27.03.1992. godine, Skupština srpskog naroda u BiH je, u skladu sa političkim
21 opredjeljenjima srpskog naroda i Sarajevskim dogovorom, proglasila Ustav Srpske

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Republike BiH. Pored toga, Skupština srpskog naroda je donijela jedan broj
2 zakona i drugih propisa neophodnih za funkcionisanje republike srpskog naroda u
3 BiH. U tom smislu, donijela je i Zakon o unutrašnjim poslovima, koji će se
4 jedinstveno primjenjivati na teritoriji republike srpskog naroda u BiH od 1.
5 aprila 1992, te za ministra imenovala Miću Stanišića, dosadašnjeg savjetnika u
6 MUP BiH." Mi ćemo se kasnije pozabaviti tom sjednicom skupštine. On je, u svakom
7 slučaju, bio imenovan za ministra unutrašnjih poslova. Nastavljam citiranje:
8 "Ovim zakonom se, između ostalog, uređuje jedinstvena služba javne bezbjednosti,
9 uređuje i organizuje službe nacionalne bezbjednosti u okviru prava i dužnosti
10 republike srpskog naroda u BiH, uređuju dužnosti i ovlaštenja radnika MUP-a,
11 međusobni odnosi i saradnja organa za unutrašnje poslove, školovanje, stručno
12 osposobljavanje i usavršavanje radnika. Radi vršenja unutrašnjih poslova na
13 teritoriji republike srpskog naroda u BiH, Ministarstvo za unutrašnje poslove
14 Srpske Republike BiH, sa sjedištem u Sarajevu, obrazuje centre službi
15 bezbjednosti kao područne jedinice, i to u" - oni su navedeni - "Banja Luci, za
16 područje autonomne regije..." Ja ću samo čitati mjesta gdje su: Trebinju, Doboju,
17 Sarajevu, Ugljeviku. "U sastavu navedenih centara službi bezbjednosti, a radi
18 vršenja neposrednih poslova i zadataka iz djelokruga organa za unutrašnje
19 poslove, osnivaju se stanice javne bezbjednosti za područje opština. Danom
20 stupanja na snagu ovog Zakona, ukidaju se i prestaju sa radom centri službi

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bezbjednosti i stanice javne bezbjednosti MUP SRBIH na teritoriji Srpske
2 Republike BiH. A njihovu nadležnost, odnosno poslove i zadatke iz djelokruga
3 organa za unutrašnje poslove preuzimaju navedene organizacione jedinice MUP-a
4 Srpske Republike BiH. Sve radnike koji su se zatekli u radnom odnosu na dfan
5 stupanja na snagu ovog Zakona, iz uprava u sjedištu MUP-a SRBiH, kao i radnika
6 ukinutih CSB i SJB, koji to žele, preuzima MUP republike srpskog naroda u BiH,
7 koji će obezbjeđivati finansijska sredstva za normalan rad; lični dohoci,
8 zajednička potrošnja, materijalni rashodi i drugo. Prije zasnivanja radnog
9 odnosa, ovi radnici su dužni dati svečanu izjavu pred ministrom ili radnikom
10 koga on za to ovlasti. Sa sadržajem depeše potrebno je upoznati sve radnike MUP-
11 a SRBIH radi objektivnog i blagovremenog informisanja, te izbjegavanja mogućih
12 ekscesnih i drugih neželjenih situacija."

13   Gospodine Krajišnik...

14   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo trenutak. Gospodine Stewart,
15 izvinite.

16   Gospodine Stewart, tek sada su prevodioci na francuski završili sa
17 svojim dijelom posla. Možda ste se zabunili ako mislite da tiho govorite, da je
18 to onda sporije. Ima jedna knjiga, *Da li preglasno govorim?* - ovdje to nije
19 problem. Da li prebrzo govorim? Izvolite, nastavite.

20   G. STEWART: [simultani prevod]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Krajišnik, da li je ovaj dokument dobio, i imao pristana i
2 odobrenje od strane rukovodstva bosanskih Srba, uključujući i Vas?

3 O: Apsolutno ne. Mi smo bili na sastanku u Briselu, ja mislim, kad je
4 kao grom iz vedra neba došao /sic/ ova depeša. I to su nam... to je gospodin...
5 Silajdžić je iznio i rekao: "Evo, mi pregovaramo. Pogledajte, ova je depeša
6 stigla." A mogu nešto da dodam, ako Vas interesuje šta se desilo prije, i šta se
7 desilo... što je ovo... do ovoga došlo. Ali apsolutno, sva trojica nas koji smo...
8 četvorica, koliko nas je bilo, bili smo iznenađeni sa ovom depešom.

9 Ona je potpuno neutemeljena. Ni u jednoj tački nema temelja da s... da bi
10 s... ovako neko od... mogao to nešto uraditi. Ja mogu analizirat', pa reć Vam sve
11 šta je greška, zbog čega je neko imô pravo da to... da uradi... n...nije imô pravo da
12 uradi.

13 P: Kao prvo, gospodine Krajišnik, prije nego što Vas zamolim da to
14 učinite, recite mi da li znate... Dozvolite da preformuliram ovo. Da li ste u to
15 vrijeme znali, kada ste dobili ove vijesti, kako je do toga došlo da je ovaj
16 dokument sastavljen?

17 O: A...apsolutno ne.

18 P: A koje su onda glavne stavke u vezi s kojim, kao što ste Vi rekli,
19 niko nije imao pravo da šalje ovakve dokumente?

20 O: Ja sam Sudskom vijeću dao, pored nacрта Ustava, i Ustav koji je 27.
21 usvojen. I zb... pred zadnji... mislim, zad...nja stranica toga Ustava, piše da će se
22 usuglasiti Ustav sa pregovorima na konferenciji o Bosni i Hercegovini. Znači, to
23 je jedna odredba. Drugo, jeste donesen... kao usvojen Zakon o... o MUP-u. Ali ne
24 može se on realizovati dok se ne realizuje Ustav. Ustav jeste proglašen

25

26

27

28

29

30

1 27.03., al' niti je objavljen u novinama, nit' je bilo šta drugo, nit' je na
2 kraju krajeva formirana vlada. I ne može jedan pomoćnik ministra, koji nije za...
3 za... ovaj, ministarstvo, tô uraditi. Bio je tada na... na... o... u...u Sarajevu gospodin
4 Đerić, pa je mogô bit' konsultovan, jer je tada već postavljen za mandatara, il'
5 za... za p... ovoga... jes', mandatara vlade. Ovo je mnogo dublje. Drugo, ne možete vi
6 sad organizaciju praviti. Organizacija MUP-a se usvaja na Skupštini. Ne možete
7 nešto ukidati jednom depešom. A ono što hoću da Vam kažem zašto je ovo
8 proizvedeno, po meni, pred... pred naš polazak u Brisel, pred skupštinu 27.03., a
9 to je bilo 25. marta, bila je konferencija za štampu muslimanske strane - imam
10 je tu - gdje je jasno muslimanska strana rekla: " Mi smo cijelo vrijeme
11 pregovore /sic/ zamajavali druge strane, da ne bi proglašeni bili, ovaj, krivi
12 jer smo imali i Muslima... i H... i Hrvate, i Srbe i međunarodnu zajednicu protiv
13 sebe. Mi ne pristajemo na dogovor koji je postignut u Sarajevu. A mi idemo na
14 pregovore da bi to okončali." Ja Vas molim, evo, tu ima, to sam jednom prilikom
15 i dao, što je bi... znači, koferencija za štampu S...Stranke demokratske akcije. I
16 mi idemo na... tamo na pregovore, razgovaramo, a o...onda je došlo do nekakvih
17 raskola u MUP-u, i oni su to sami dogovorili o podjeli MUP-a, jer su smatrali da
18 n...ništa više ne funkcioniše. Jedan neodgovoran akt, ali stvarno, u Briselu,
19 nikakav sporazum nismo postigli. I ako Vas mo... ja Vas molim, ako je potrebno, ja
20 ću Vam dat' ovaj... ovaj akt, da vidite šta je rekô gospodin Irfan Ajanović,
21 njihov čovek, koji je držô koferenciju za štampu, kako se ponašala ci... ovaj,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SDA. I još ću nešto napomenuti. Pošto je ovo kraj marta, on je rekao: "Pozvali
2 smo opoziciju i sve patriote Bosne i Hercegovine na jedan skup, da se
3 suprotstavimo ovom dogovoru." I organizovan je taj skup, koji sam Vam kasnije...
4 koji sam maloprije pomenuo, kad su napali na "Holiday Inn", i kad je došlo do
5 problema.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod Ne znam da li ste gotovi s ovim
7 dokumentom, gospodine Stewart, jer ja imam pitanje kako bih sebi razjasnio jedan
8 od odgovora.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, nisam, ali u svakom slučaju,
10 izvolite.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, Vi ste tokom Vašeg
12 iskaza rekli da taj zakon nije mogao stupiti na snagu prije nego što bi bio
13 finaliziran ustav. Da li postoji neka odredba - ja ne znam da li taj zakon o
14 kojem se razgovara, da li je on dio spisa, ali ako imamo tekst, da li se negdje
15 govori o tome kada bi to trebalo stupiti na snagu? To je uobičajena stvar jer se
16 obično na kraju zakona navodi kada on stupa na snagu. Da li imamo bilo kakve
17 informacije o tome? Pitam i gospodina Stewarta, i gospodina Krajišnika, i
18 gospodina Tiegera.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Mislio sam... u stvari, imao sam to prije
20 neki dan, ali eto, naravno sad, kô za vraga, nemam. Zamoliću da mi pružite,
21 preko noći, priliku.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Govorite o Zakonu o unutrašnjim poslovima?

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. O zakonu o kojem nam je govorio
3 upravo gospodin Krajišnik, koji jeste ili nije mogao biti proveden.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ne mogu konkretno usporediti sa onim
5 što je gospodin Krajišnik rekao, ali ja mogu govoriti samo o onim dokumentima za
6 koje znam po nadređenim naslovom da se nalaze u spisu. Tako da me zanima kako se
7 konkretno zove.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Možda bi bilo bolje...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pogledajte tokom pauze. Saznajte, i onda
10 ćete obavijestiti Vijeće o tome.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Inače ćemo previše vremena izgubiti
12 na tom.

13 Hvala Vam, časni Sude.

14 P: Gospodine Krajišnik, želio bih Vas zamoliti da mi nešto razjasnite.
15 Samo malo da pogledam, malo gore na ekranu. Prije nekoliko trenutaka ste rekli
16 da...

17 G. STEWART: [simultani prevod] Na strani 71, časni Sude, red 10.

18 P: U Vašem odgovoru ste rekli sljedeće: "Bila je konferencija za štampu
19 koju je održala SDA. Mi smo išli na pregovore, da se razgovara, a u međuvremenu
20 je došlo do podijele u MUP-u, i mi smo odlučili da dođe do podjele MUP-a. Oni su
21 odlučili da dođe /?do podijele/ MUP-a jer su smatrali da više ništa ne
22 funkcioniра."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I ja sam, naravno, dok ste Vi odgovarali, to shvatio kao Vaša ispravka,
2 da ste Vi sami sebe ispravili. Ne znam da li je to neko drugi pokupio, da li
3 smatra da se radilo o grešci. Ko je zapravo donio odluku, prema Vašim riječima,
4 o tome da se MUP podijeli?

5 O: Ja sam rekao "oni" - mislio sam na MUP, znači p...predstavnik MUP-a,
6 ovaj, u Bosni i Hercegovini, i srpski, i muslimanski i hrvatski, da su oni
7 donijeli nekakav sporazum u na... u od... našem odsustvu. Ku... i kasnije su... i
8 kasnije se to nastavilo. Ali govorim da... da je... oprostite samo. Ova depeša... ova
9 depeša, ako samo o njoj govorimo, ona j...je ov... o...očito bila samoinicijativna.
10 Ali govorim da su a...a u jednom momentu - da li u tom ili malo kasnije - a... sa...
11 s...svi kadrovi MUP-a se dogovorili oko podjele MUP-a. E sad, ja to ne mogu tačno
12 da lociram, vrijeme. Znači, i srpskih, hrvatskih, muslimanskih; imali su
13 nekakav... Tako bar oni kažu. Ja to nisam prisustvovô tome on... takom /sic/
14 sastanku. Drugom sam jednom sastanku prisustvovô, kad je bio gospodin Žepinić,
15 bilo je ovde govora... To mogu da objasnim, al' to nema veze s ovim oko podjele
16 MUP-a. A tu koferenciju o štampu /sic/ mogu Vam pokazati, ako Vas interesuje.

17 P: Gospodine Krajišnik, samo da sasvim razjasnimo stvari. Kada govorite
18 o neodgovornim postupcima, kad kažete da su oni odlučili da dođe do podjele jer
19 više ništa ne funkcioniše, onda kažete "neodgovorni postupci". Govorite, dakle,
20 o nečem što se dogodilo krajem marta 1992., ili u neko drugo vrijeme?

21 O: Govorim, krajem marta i... i početak aprila, znači sam početak. To je,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znači, taj kritični momenat.

2 P: I tada je održana ta konferencija za štampu?

3 O: 25. marta je održana konferencija za štampu, prije našeg polaska... il'
4 26., prije našeg polaska za Brisel, kad su sve te delegacije pošle za Brisel, na
5 konferenciju o Bosni i Hercegovini.

6 P: U Vašem odgovoru ste također rekli, ali ime nismo dobili. Rekli ste:
7 "Mogu Vam reći šta je gospodin" - onda imamo prazno mjesto - "dakle, čovjek koji
8 je držao konferenciju za štampu, kako se ponašala SDA." da li se možda sjećate
9 ko je to ime bilo, koje ste spomenuli, a koje nije ušlo u zapisnik?

10 O: Gospodin Irfan Ajanović je držao konferenciju za štampu. On je bio,
11 prije toga, potpredsjednik Skupštine Jugoslavije, i bio je poslanik u Bosni i
12 Hercegovini, u Skupštini, i bio je visoko pozicioniran u Stranci demokratske
13 akcije.

14 P: Kada ste dobili te vijesti u Briselu, recite da li je doktor Karadžić
15 bio tamo.

16 O: Da.

17 P: Kakva je bila njegova reakcija?

18 O: Pa, nama je to bio - kad kažem "nama" - sva /sic/ trojici je bio o...
19 veliki udarac jer smo okrivljeni tu, i on se osjećô vrlo nela... n...nelagodno jer
20 nam je bio vrlo loš politički udarac u pregovorima, jer je nešto urađeno
21 konkretno što remeti dogovore. I to je iskoristila muslimanska strana da nas
22 okrivi kako potkopavamo pregovore.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: To vaše... ta Vaša konsternacija se čini kao dobra riječ da bi se
2 sumiralo ono što ste sada rekli. U svakom slučaju, dakle konsternacija koju su
3 osjetili pregovarači u ime bosanskih Srba, da li ste to... da li /?ste to/
4 pokazali ovima drugima koji su bili na tom sastanku u Briselu?

5 O: Donosi gospodin Silajdžić telegram. Mi smo prvo mislili da je to o...
6 da je to lažan telegram. A onda s... na neki način se provjeri da je on... da on
7 nije lažan, i onda dobijate jednu... jednu bujicu optužbi: evo šta radite, a mi
8 pregovaramo. I sve se pobriše ono što je rečeno na koferenciji za štampu, gdje
9 su odbili. Jednostavno toliko negativan imate položaj, u tom momentu, kad to
10 dobijete kao, ovaj, telegram da ste vi... da je vaša strana to uradila. Bez
11 /nerazgovetno/ mislim, na samoj koferenciji smo to dobili, na samom sastanku.

12 P: Da li je gospodin Cutilheiro bio u prostoriji, u tom trenutku?

13 O: Jeste.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gledam na sat, gospodine Stewart. A ako
15 kažete da možete završiti za minutu-dvije sa ovim pitanjima - dobro. A ako ne,
16 zamoliću Vas da nastavite sutra, jer...

17 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ću to rado učiniti. Ako smijem samo
18 napomenuti da ćemo sutra razgovarati o tom zakonu; član 126 se nalazi u
19 dokumentu P64A, tabulator 598.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja sam to uspio već pronaći u
21 međuvremenu. A pronašao sam i onaj članak, s obzirom da ste pokrenuli to
22 pitanje. U članu 130 piše: "Ovaj Zakon stupiće na snagu osam dana nakon
23 objavljivanja u *Službenom glasniku srpskog naroda u Bosni i Hercegovini*", dok u

24

25

26

27

28

29

30

1 članu 129 stoji: "Opći akti o unutarnjoj organizaciji ministarstva i službi
2 javne bezbjednosti moraju stupiti na snagu unutar 15 dana od dana kada ovaj
3 Zakon bude stupio na snagu."

4 Prije deset minuta zaboravio sam na to, ali sada je sve jasnije.

5 Dakle, imamo dvije stvari. Kao prvo, gospodine Stewart, ja se nadam da
6 ste dobili ažuriranu verziju spiska dokaznih predmeta?

7 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Dobili smo to jutros, ili u zadnje
8 vrijeme. Dobio sam to preko e-maila nedavno.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamoliću Vas da nastavite ažurirati, da
10 jednostavno skidate to sa sudske baze podataka. Ja sam se raspitao, čak iako
11 čovjek nema pravna znanja, nekog ko je tu samo kao službenik, to može napraviti
12 dva dokazna predmeta na minutu. Dakle, 100 sati otprilike za sve skupa.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Mi smo mislili da se može i brže, jer ih
14 ima 2700.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je veći dio, samo jedan mali broj će
16 se dodavati kasnije. S obzirom na to da su gospodin Treanor i gospođa Hanson u
17 međuvremenu nestali, mi nećemo više imati drugu vrstu opsežnog materijala.

18 G. STEWART: [simultani prevod] To neće biti problem. jasno je da je
19 dobro imati 2700 dokumenata. Mogu li zamoliti samo jednu sitnicu? Bilo bi bitno

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 za nas da se jasno identificira šta je svježe uključeno na JDB. Jer ako to ne
2 znamo, onda ćemo morati tražiti.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da tajnik se brine za to da se
4 obavijesti tim. Moliću tajnika da uključi i Obranu, a i Tužilaštvo, ako žele da
5 saznaju za o šta je tô nedavno skenirano i uključenu u tu sudsku bazu podataka.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Gospodin Haider zna koliko smo zahvalni
7 na njegovoj suradnji.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što prekinemo sa radom,
9 gospodine Krajišnik, i nakon što sam Vas, to jest nakon što ću Vas prvo zamoliti
10 da ni s kim ne razgovarate o svom iskazu, želio sam Vas i obavijestiti da kada
11 se ispitivanje bude bavilo Vašim profesionalnim dužnostima iz onog vremena, kada
12 budete dakle govorili o stvarima, kada govorite o privatnim stvarima, Vijeće je
13 svjesno da je to dio također Vašeg iskaza.

14 SEKRETAR: [simultani prevod] Sutra u isto vrijeme, u istoj sudnici.

15 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

16 ...Sednica završena u 19.03h.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

